

STAVNJSKA
KNJIŽNICA
V CELJU



NOVICE

GLASILO SKUPŠČINE OBČINE
IN DELOVNIH ORGANIZACIJ OBČINE MOZIRJE

Leto 4

OKTOBER

St. 9-10

NAŠ PRAZNIK V LUČAH

Letošnji občinski praznik smo praznovali v Lučah. Nekajtedenske priprave Lučanov na to praznovanje, kakor tudi delo občinskega pripravljalnega odbora je imelo za posledico, da je bilo na prazniku v glavnem vse tako, kot mora biti.



Na občinskem prazniku je govoril Jože DEBERŠEK, predsednik Skupščine občine Mozirje

Z ozirom na to, da Lučani na vreme niso mogli vplivati, jim je treba za opravljeno delo izreči vse priznanje. Precejšnje število obiskovalcev in udeležencev občinskega praznika in srečanja samoupravljalcev je bilo nadvse zadovoljivo. V prijetnem, tovariškem razpoloženju so mnogi pozabili na to, da je praktično vseskozi po malem padal dež in, da je bilo zelo hladno.

Podoba tega našega lepega kraja Gornje Savinjske doline je ob letošnjem prazniku postala še bolj bleščeča. Skorajda ni več krajevne ceste, kamor prebivalci tega kraja niso položili asfalta. Sredstva za to so zbrali v glavnem sami. Prebivalci te krajevne skupnosti so po takšnih akcijah že precej časa poznani. Prav zaradi tega je Skupščina občine Mozirje letošnjo občinsko nagrado podelila ravno njim. Nagrado je v imenu KS Luče sprejela iz rok predsednika občinske skupščine Olga ŠILJAR, predsednik te prizadevne krajevne skupnosti.

Na otvoritveni slovesnosti so sodelovale skorajda vse množične orga-

nizacije in društva. Ena bolj, druga manj številčno zastopane. Lepoto praporov, zastav in pristrčni ter nasmejani obrazi so v človeku vzbujali prijetno in toplo razpoloženje.

Pester kulturni program je bil izpolnjen s podelitvijo občinske nagrade in spominskih priznanj samoupravljalcem.

Iz vsebinsko zelo bogatega govora v celoti povzemamo zaključne besede Jožeta DEBERŠKA:

»Usephi, ki smo jih dosegli v našem razvoju, nas navdajajo s prepričanjem, da smo sposobni izvršiti in realizirati zastavljene cilje. To lahko dosežemo le, če bomo naše samoupravne dogovore spoštovali, jih realizirali, če bomo spoštovali delo in ob njem pridobljene pravice in obveznosti. Človekov položaj v naši družbi naj opredeljuje le delo. Naši odnosi pa so samoupravno opredeljeni, naši cilji so podrejeni bitki za boljše življenje nas vseh.

Pred nami je nekaj velikih odločitev. Najprej se bomo še v letošnjem letu odločali, da se kmečko in delavsko zdravstveno zavarovanje združi-

ta, da se prekine z ločitvijo delavca in delavca-kmeta na tem pomembnem področju. Računamo, da se bomo znali odločiti, saj gre za veliko akcijo, ki naj z izenačitvijo pravic in obvenosti tudi močnejše poveže delavca in delavca-kmeta.

Drugo pomembno vprašanje je ureditev šolstva in predšolskih ustanov. Del naše mladine že ima količkanj spodobne pogoje osnovnega šolanja, drugi del se izobrazuje v zaostalih in težkih pogojih. Gre torej za to, da se bomo zavestno odločili za to, da del svojega dohodka usmerimo za izgradnjo šolskega prostora, za ureditev takih pogojev šolanja naših otrok, da bodo enakopravni, kot njihovi vrstniki po Sloveniji stopali v življenje. Trdno smo prepričani, da bodo odločitve podobne vsem dosedanjim. Podpiramo vse, kar je napredno in koristno za nas in naše otroke.

Pred nami so velike naloge. Vse pa so takšne, da se je vredno za njihovo realizacijo boriti, saj gre za boljše pogoje življenja, za boljše medsebojne odnose, skratka gre za nas. Jutrišnji dan ne bo samo idilichen, marveč bo delaven.«



Vinko Knapič je prerezal trak ob otvoritvi asfaltiranih krajevnih cest v Lučah

ŠE ENKRAT O ROBANOVEM KOTU

DELO je dne 2. avgusta 1972 v rubriki »Pisma bralcev« objavilo pismo Franca Avčina »Nov napad na naše zaščitene naravne lepote«, 8. avgusta Pavla Kunaverja »Se enkrat o Robanovem kotu« in 9. avgusta Dr. Zmage Kumer »Se enkrat Robanov kot«. O isti temi je v kratki notici pisal TT. Tovariš pa pod naslovom »Naravovarstveni infarkt«. (Željko Kozinc, 14. avgusta 1972.)

Vzrok in povod za omenjeno pisanje je bil članek Lojzeta Trstenjaka v »Večeru« 7. junija 1972 pod naslovom »Belgijski denar za kmečki turizem v Robanovem kotu«. 17. junija 1972 je bil objavljen odgovor, nato pa še 5. junija intervju z menoj. V odgovoru in intervjuju je bilo pojasnjeno in dano zagotovilo, da Robanov kot ni v nevarnosti. O kakršnikoli izgradnji turističnih objektov v Robanovem kotu doslej ni bilo nikjer govora, ne obstaja pa tudi kakršenkoli program.

Z belgijskim podjetjem smo se pogovarjali o soinvestitorstvu določenih objektov v Gornji Savinjski dolini, pri čemer lokacija sploh ni bila omenjena. Razgovore bomo nadaljevali, a nikakor in nikoli na škodo Robanovega kota.

Skupščina občine Mozirje je sprejela urbanistični program Gornje Savinjske doline že pred sprejetjem zakona o varstvu narave, s katerim je zaščitila Robanov kot, a ne samo le-tega, marveč sosednji Matkov kot in še širšo območje, čeprav je bil do takrat zaščiteno le ožji del Robanovega kota (od 1951). Izgradnja Logarske doline pa stoji in bo stala vse do takrat, da se dokopljemo do ustreznih urbanističnih rešitev, ki bodo vsebovale vse naravovarstvene specifičnosti območja. Pri iskanju rešitev bomo prosili za pomoč vse, ki jim je kaj do očuvanja naravnih lepot in prirodnih znamenitosti.

Skupščina občine Mozirje je že doslej storila vse, kar je mogla, da očuvamo prečudoviti svet ob Savinji in širšo okolico tudi za ceno počas-

nejšega razvoja območja Gornje Savinjske doline. V veliko pomoč je vselej bilo prebivalstvo celotnega predela Gornje Savinjske doline, še posebej pa na Solčavskem. Trdno smo prepričani, da bo tudi v bodoče tako, pri čemer je nujno poudariti, da ima prebivalstvo, živeče v Gornji Savinjski dolini, še posebej na ožje zaščitene območjih zaradi našega rigoroznega stališča, čuvati in ohraniti naravne znamenitosti in lepote, slabše pogoje in možnosti gospodarskega in drugega napredka. Industrijska izgradnja, ki trenutno omogoča najhitrejšo odpiranje novih delovnih mest, je po našem urbanističnem programu prostorsko zelo omejena in osredotočena izključno na Nazarje.

Upam, da so v DELU objavljena pisma prebrali tudi vsi tisti, ki so hoteli na kakršenkoli način izsiliti lokacije za vikende, a jih za nobeno ceno od Skupščine občine Mozirje niso dobili izven okoliščin, ki so s programom določeni za to.

V pismih se namiguje tudi na sumljive posle pri izkoriščanju gramoza. Odločno odklanjamo vsako sumničenje. Vršimo prepotreben odvoz že odvečnih količin, ki zaprodujejo zelene površine, in zato, da za izgradnjo ceste proti Logarski dolini ne odpiramo novih ran v naravo, saj bi ga bilo mogoče dobivati tik ob cesti, seveda na veliko škodo okolice. Ko za to ne bo več potrebe, se bo ponovno pojavila rampa, ki bo onemogočila avtomobilom dostop v Kot, cesta pa popravljena.

O gradnji žičnice iz Kota na Koroško ne vemo prav ničesar, prav tako ne ve nič Planinsko društvo Celje, ki se omenja.

Ob koncu ZAGOTAVLJAMO VSEJ DOBROHOTECI JAVNOSTI, DA ROBANOV KOT NI V NEVARNOSTI. Želimo pa dodati, da smo doslej storili vse, da zaščitimo določena območja. Storili smo to sami brez pritiskov; delali bomo tudi v bodoče tako; pričakovali pa smo in pričakujemo več razumevanja za razvoj Gornje Savinjske doline na tistih področjih, ki bodo prebivalstvu omogočila nemoten razvoj, naravne znamenitosti pa ne bodo prizadete.

Jože DEBERŠEK
PREDSEDNIK SO
MOZIRJE

PRIZNANJA ZA USPEŠNO DELO PRI RAZVOJU SAMOUPRAVLJANJA

Za dosedanje uspešno delo pri razvoju delavskega samoupravljanja in v spodbudo za nadaljnja prizadevanja pri razvoju samouprave v delovnih organizacijah je podelil občinski sindikalni svet ob letošnjem občinskem prazniku, ki je bil združen s srečanjem samoupravljalcev, 12 spominskih priznanj. Priznanja so bila podeljena le delu tistih tovarišic in tovarišev, ki so s svojim dosedanjim odgovornim in nesebičnim delom pri razvoju samouprave in delovanju družbenopolitičnih organizacij prispevali k napredku v naših delovnih

organizacijah in napredku našega območja.

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je na svoji seji 13. septembra 1972, na osnovi predlogov izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata in samoupravnih organov delovnih organizacij, podelilo priznanja naslednjim tovarišicam in tovarišem:

Mariji FLUDERNIK, proizvodnja modne konfekcije ELKROJ Mozirje, Slavku HRENU, trgovsko podjetje MERCATOR Ljubljana, posl. enota JELKA Gornji grad, Alojzu MAVRIČU, gozdarstvo in lesna industrija Nazarje, Vladu MIKLAVCU, uprava skupščine občine Mozirje, Franju PAJKU, gozdarstvo in lesna industrija Nazarje, Faniki POTOČNIK, lesna obrt SMREKA Gornji grad, Faniki POZNIČ, Osnovna šola Gornji grad, Slavku ROZENŠTAJNU, gostinsko podjetje TURIST Mozirje, Mariji ŠTIGLIC, Zgornjesavinjska kmetijska zadruga Mozirje, Faniki ZAKRAJŠEK, trgovsko podjetje SAVINJA Mozirje, Štefki ZAKRAJŠEK, gozdarstvo in lesna industrija Nazarje, Francu ZAMERNIKU, gradbeno podjetje GRADBENIK Ljubno v Sav. dolini.

Izvršni odbor občinske konference SZDL pa je podelil priznanja naslednjim tovarišicam in tovarišem, ki so se izkazali pri razvoju in delovanju krajevne samouprave:

Jožetu DEBERŠKU iz Gornjega grada, Antonu GLOJEKU iz Smartnega ob Dreti, Jožetu HRIBERNIKU iz Spodnje Rečice, Roku KLEMENŠKU iz Ljubnega ob Savinji, Francu PRAZNIKU iz Radegunde.



Priznanja samoupravljalcem sta podelila Hubert Herček, predsednik Občinskega sindikalnega sveta in Hinko ČOP, predsednik občinske konference SZDL Mozirje

Kar precej nočitev

V gostišču ZKZ Mozirje »MENI-NA« v Gornjem gradu bo letos kar precej nočitev. Po dosedanjih rezultatih sodeč bodo samo gostje z Reke opravili preko 2000 nočitev. Prizadevanja gostinskega podjetja »TURIST« Mozirje, občinskega sindikalnega sveta in občinske turistične zveze, da se z gospodarskimi organizacijami iz Reke navežejo čim boljši stiki, že dajejo lepe rezultate.

DESETLETNI JUBILEJ

Gozdni obrat Ljubno ob Savinji je pred kratkim praznoval desetletnico obstoja. Ta obrat obstaja od tedaj, ko je Gozdno gospodarstvo iz Nazarja prevzelo gospodarjenje z gozdovi, ki so v zasebni lasti.

Kakšni so rezultati desetletnega delovanja tega obrata. Pri proučevanju številnih uspehov tega obrata

V zasebnih gozdovih so spremenili 294 ha grmišč v intenzivne gozdne kulture. Pogozdili so 90 ha površin

ga lesa (57.780 m³ iglavcev in 26.686 m³ listavcev).

Te količine so tudi posekali in transportirali do potrošnikov.

Veliko je bilo narejenega pri izboljšanju obstoječega stanja gozdnih kamionskih cest. V letu 1962 je bilo na območju gozdnega obrata Ljubno ob Savinji le 12 km, o v letu 1972 že 78 km gozdnih cest. S tem je bilo opravljenega precej za napredek kmetij v višinskih predelih.

Primerjava življenjskih razmer zaposlenih v tem obratu danes, s tistimi izpred desetih let, je nepriemerna. Takrat je moral gozdni delavec vsak ponedeljek težko otovorjen prenesti vse potrebno za 6-dnevno življenje v planini, oziroma v gozdarski koči, do katere je seveda moral peš.

Danes se do tja pripelje. Postopoma pa se tudi že prehaja na dnevni prevoz zaposlenih na delovišča.

Ob tem jubileju, ki so ga v Ljubnem vzorno pripravili, in ki so se ga v polnem številu udeležili člani delovnega kolektiva in vabljeni gostje, si je ta delovni kolektiv zadal nekaj delovnih ciljev.



Prišli so na srečanje. Zagorelih, nagubanih in klenih obrazov. Njihov delež pri razvoju podjetja ni majhen

ne smemo mimo dejstva, da se je obrat močno trudil, da bi ohranil gozdove kot neprecenljivo bogastvo našega današnjega in tudi jutrišnjega dneva. Uspehi, ki jih dosegajo pri tem, niso prikazljivi samo s številkami. To lahko le ocenjujemo, še lažje pa bo to ocenjevala prihodnja generacija.

Od leta 1962 dalje so na območju gozdnega obrata Ljubno opravili precej dela, naj naštejemo samo nekatera.

in pri tem potrošili 455 tisoč gozdnih sadik. Obželi so 613 ha posajenih površin, očistili so 418 ha gozdnih kultur. Za posek so odkazali 178 tisoč 704 m³ stoječega lesa (175.956 m³ iglavcev in 2.748 m³ listavcev.)

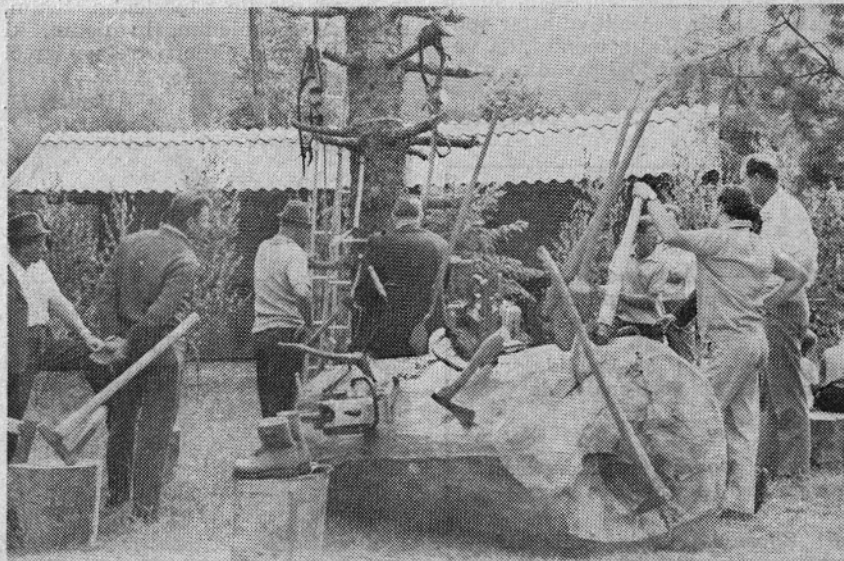
V gozdovih splošnega ljudskega premoženja so meliorizirali 49 ha grmišč, pripravili in pogozdili 92 ha površin ter pri tem uporabili 360 tisoč gozdnih sadik. Obželi so 470 ha posajenih in pomlajenih površin. Očistili so 200 ha gozdnih kultur. Za posek so odkazali 84.466 m³ stoječe-



Ali ga ne bi tudi vi utrgali?

Kakor kaže letošnja gobja letina ni bila najbolj bogata. Od začetka je kazalo dobro, nato pa se je ustavilo. Resnici na ljubo moram povedati, da tega jurčka nisem slikal v gozdu, ampak na prireditvenem prostoru ob srečanju gozdarjev v Ljubnem.

Smatrajo, da je potrebno gospodarjenju z gozdovi posvečati vso pozornost, v smislu kvalitetnih posegov zaradi ohranitve gozdov. Povečati prirastek, povečati storilnost dela, prispevati svoj delež k oblikovanju krajine zaradi zaščite narave in ohranitve naravnega okolja. V gozdni upravi Ljubno smatrajo, da je za (Nadaljevanje na 4. strani)



Na srečanju so prikazali rekvizite in orodje, s katerim se izvršuje večji del gozdarske proizvodnje

NOVE AVTOBUSNE PROGE CELJSKEGA IZLETNIKA

Podjetje za promet, gostinstvo in turizem »Izletnik« iz Celja je v letošnjem letu uvedlo nekaj novih avtobusnih prog s katerimi izboljšuje povezavo središča Gornje savinjske doline Mozirja z Ljubljano, Celjem in Velenjem.

Mozirje je bilo dosedaj povezano z direktno avtobusno progjo z Ljubljano samo preko Črničva. Da bi se izognili temu napornemu potovanju in skrajšali čas vožnje, je uvedena nova progja Mozirje—Ljubljana preko Trojan.

Avtobus pelje v Ljubljano dvakrat na dan in sicer ima odhod iz Mozirja ob 6.40 in 16.55 uri, prihod v Ljubljano pa ob 7.55 in 18.10 uri.

Za potovanje v Ljubljano porabimo samo 1 uro in 15 minut časa. Iz Ljubljane odpelje avtobus ob 8.10 in 18.15 uri in je v Mozirju ob 9.20 in 19.30 uri. S to novo progjo je omogočeno hitro potovanje in pravočasen prihod v Ljubljano na razne sestanke in tudi za druge opravke nam ostane dovolj časa, ob nedeljah pa je predvsem popoldanska vožnja ugodna za povratek študentov iz svojih domov v Ljubljano. Namen nove proge je tudi, da se privabi čimvečje število izletnikov iz slovenske metropole v Gornjo savinjsko dolino, v zimskem času pa predvsem smučarjev na smučišča na Golteh.

Z novim voznim redom je uvedena nova vožnja ob delavnikih v Ce-

lje z odhodom iz Mozirja ob 21.00 uri, iz Celja pa odhaja sedaj zadnji avtobus, pravtako samo ob delavnikih, ob 22.10 uri.

Povečano je tudi število voženj proti Velenju. Novi odhodi so iz Mozirja ob 8.00 in 19.45 uri, iz Velenja proti Mozirju pa ob 6.00 in 9.00 uri, s tem da so dodeljeni še dodatni avtobusi pri določenih vožnjah predvsem namenjeni prevozu delavcev.

Pred nedavnim je bil v Mozirju posvet, ki ga je sklicala Skupščina občine Mozirje, o problematiki prevoza v Gornji Savinjski dolini. Predloge, ki so jih zainteresirani iznesli na tem sestanku, bo poskušal Izletnik v mejah možnosti čimprej rešiti.

Šef prometnega sektorja
Janko CESAR

Poletna politična šola

V Ljubljani je bila konec avgusta prva poletna politična šola. Udeležilo se je okoli 400 mladih ljudi iz vseh krajev Slovenije. Namen šole je bil, da bi se mladi čimbolj seznanili zdelom v OK, ZMS, MO in v ZK.

Skupine so se med seboj razlikovale po temah, ki so jih obravnavale. Nivo predavanja je bil na visoki ravni, kajti predavali so profesorji iz fakultet, ugledni slovenski politiki in novinarji. Najprej je bilo predavanje, potem pa se je razvila diskusija, ki so jo vodili slušatelji. Na teh diskusijah so lahko mladi prišli na dan s svojimi problemi, s katerimi se srečujejo pri svojem delu, le-teh pa ni malo. Na mnogo problemov so odgovorili profesorji sami ali pa so jih rešili skupno s slušatelji. Nekateri so se včasih celo preveč razgovorili, tako da je zmanjkalo časa in je bilo treba debato zaključiti, čeprav je ostalo še kup odprtih vprašanj.

Šola je bila sestavljena iz naslednjih skupin: Predsedniki OK ZMS, predstavniki OK ZMS, skupina SLO, idejno-politična skupina, informatorji, osnovne šole, srednje šole politični sistem in volitve.

Na dan je bilo okoli 10 ur predavanja. Zvečer pa je bila javna tribuna, na kateri so govorili znani slovenski politiki, kot so Sergej Kraigher, dr. Anton Vratuša in drugi. Temne govore so se nanašale na položaj Jugoslavije v mednarodni areni, na naš nadaljni razvoj kot samoupravne družbe ter vlogo ZM v naši socialistični skupnosti.

Iz naše občine so se te šole udeležili trije slušatelji; le-ti naj bi znanje, ki so ga dobili v šoli, skupno z ostalimi koristno uporabili v praksi. ZM bi tako dobila svoj dokončni pomen in delo v mladinskih aktivih bi spet zaživel.

Vzdušje v šoli je bilo prijetno, rodilo se je mnogo poznanstev, kar se je seveda najbolj izražalo ob zaključku. Šola je bila v vseh pogledih zelo uspešna in koristna. Organizacija je bila odlična. Mladi so se lahko med seboj povezali ter izmenjali izkušnje, ki jim bodo prav gotovo koristile.

Treba bi bilo organizirati še več takih ali podobnih šol, tako da bi imeli v ZM še več aktivnih ter sposobnih članov. Kajti, menim, da velik del napredka sloni ravno na mladih.

Ivan Krefl

Desetletni jubilej

(Nadaljevanje s 3. strani)

dosego teh ciljev potrebno izobrazevati vse zaposlene. Le tako bodo lahko ob novih naložbah v objekte družbenega standarda hitro dosegli izboljšanje življenjskih razmer. Še posebno pohvalo zasluži gesta vodstva osnovne organizacije sindikata in vodstva kolektiva, da na to srečanje povabi tudi vse tiste, ki so iz gozdne uprave odšli v pokoj. Večina le-teh je na srečanje tudi prišla. *Za njihovo požrtvovalnost v tistih časih, ko so oni nosili glavno breme napredka, so se jim najlepše zahvalili.*

Rečem lahko, da je celotno srečanje potekalo v smislu gesla: »Sezimo si v roke vsi, ki smo, in ki še bomo sodelovali za dosego zastavljenih ciljev!«

Gozdni upravi Ljubno ob Savinji in vsem njenim zaposlenim, tistim, sedaj že upokojenim, in tistim, ki danes ustvarjajo, je potrebno izreči najiskrenejše čestitke.

Hubert H.

OBVESTILO

Združenje šoferjev in avtomehanikov — Avto-moto sekcija Nazarje — obvešča vse zainteresirane, ki želijo opraviti izpit za voznika traktorja, to je za kategorijo »F«, da prireja tečaj prometnih predpisov in tehnike vožnje.

Tečaj se bo pričel, čim bi se prijavilo okrog 30 kandidatov. Pogoj za vpis je, da kandidat dobi zdravniško spričevalo, da je sposoben za voznika »F« kategorije.

Izpit bi opravljali v Mozirju.

Na željo kandidatov lahko k obveznemu programu za teoretični del izpita dodamo tudi nekaj motoroznanstva, mazanje in vzdrževanje kmetijskih strojev.

Kandidati se lahko vpišejo pri Zgornjesavinjski kmetijski zadrugi in na bencinski črpalki Nazarje.

Odbor



Predsednik osnovne organizacije sindikata MAROLT Janez izroča priznanje šefu obrata FIRŠT inž. Francu

O KOLEKTIVU »SMREKE«

SKRB ZA KADRE JE MOČNO PRISOTNA V RAZVOJU PODJETJA

Že dalj časa ugotavljamo, da je v »Savinjskih novicah« odločno premalo prispevkov iz naših delovnih organizacij. Vesti od naših strokovnih in ostalih delavcev o razvoju in težavah naših podjetij, uveljavljanje samoupravljanja in o delu sindikalnih in drugih družbeno-političnih organizacij v podjetjih. Občane pa ta vprašanja nedvomno zanimajo.

S takšnim namenom smo obiskali eno od naših podjetij, L E S N O O B R T N O P O D J E T J E »SMREKA« v Gornjem gradu. Beseda je tekla o celi vrsti vprašanj, ki so pomembna za razvoj in uspešno delo podjetja. O vsakem od teh pa bi se dalo še posebej marsikaj zanimivega zapisati. Podjetje se v zadnjih dveh letih zelo naglo razvija. V letu 1971 se je celotni dohodek povečal za 34 % in je znašal nad sedem milijonov dinarjev. V letošnjem letu pa predvidevajo deset milijonov dinarjev realizacije. To pa bo podjetje doseglo glede na uspešen rezultat prvega polletja.

Hiter razvoj podjetja terja smotro in načrtno kadrovsko politiko in povečano skrb za usposabljanje zaposlenih delavcev. Temu v »Smreki« posvečajo veliko pozornost. Usposabljanje delavcev izvajajo preko dveh programov. S prvim tako imenovanim minimalnim programom se ugotovi splošna naklonjenost delavca za posamezno delo. Po drugem programu, ki obsega dopolnilno strokovno izobraževanje, pa delavec lahko doseže interno kvalifikacijo. Strokovno izobraževanje je organizirano s pomočjo Lesne industrijske šole v Škofji Loki. Program se izvaja z lastnimi kadri in predavatelji šole. Po uspešno opravljenem izpitu dobi slušatelj spričevalo, ki ga izda šola. Stroški takšnega usposabljanja znašajo tisoč dinarjev na delavca, krije pa jih podjetje.

Letos so razpisali in dodelili tri štipendije; za pravno, lesno in ekonomsko smer. Težave pa ima podjetje z učenci v gospodarstvu, ker se mladi neradi odločajo za uk v poklicu mizarja ali tesarja. Sedaj ima podjetje le pet učencev. Nezasedenih je tudi nekaj delovnih mest v proizvodnji. Trenutno je v podjetju zaposlenih 96 delavcev, kar postavlja skoraj dvajsetprocentno povečanje zaposlenih glede na stanje zaposlenih v polletju lanskega leta. Na osnovi srednjeročnega programa razvoja je izdelan tudi plan potreb po kadrih. Tako naj bi bilo v »Smreki« v letu 1975 zaposlenih 150 delavcev.

Po sedanjih načrtih in predvidevanjih se podjetje usmerja v proizvodnjo montažnih elementov in stavbeno mizarskih izdelkov. Pri tem pa podjetje teži, da bi se specializiralo za proizvodnjo »polknic«. Ob tem pa se postavlja vprašanje na tržišču, ki kaže potrebo po kompletiranju, zadovoljevanju trga z ostalimi ele-

menti stavbenega mizarstva. Tu se pokaže v pravi luči potreba po pristopu k poslovno-tehničnemu sodelovanju lesnih podjetij v naši občini.

Usmeritev v proizvodnjo montažnih objektov je bila izvršena na osnovi študije potreb po tovrstnih izdelkih na našem trgu in je vklopljena v program ostalih proizvajalcev montažnih objektov. Potrebe tržišča so večje, kot jih zmorejo proizvajalci montažnih objektov, zato je perspektiva te proizvodnje zagotovljena. Vendar se pri razširitvi te proizvodnje resno postavlja vprašanje zadovoljitve potreb po lesu. Letos imajo v »Smreki« v planu izgradnjo in postavitev devetdeset montažnih objektov. Od tega je večina vikendov.

Povečana proizvodnja montažnih objektov in stavbeno mizarskih izdelkov je dosežena na osnovi investicijskih vlaganj v modernizacijo obstoječe proizvodnje in izgradnjo obrata za proizvodnjo montažnih elementov. V ta obrat je podjetje vložilo 720.000,00 dinarjev. Tako je bilo v zadnjih dveh letih investiranih v modernizacijo proizvodnje in v nov obrat skupaj 2 milijona 300 tisoč dinarjev. Kreditna sredstva pa predstavljajo samo šestino vloženi sredstev. Sredstva so v tem letu namenjena za realizacijo programa rekonstrukcije in modernizacije že obstoječe mizarske proizvodnje. Povečana proizvodnja bo rezultat prizadevanj modernizacije proizvajalnih sredstev. Vzporedno z razvojem de-

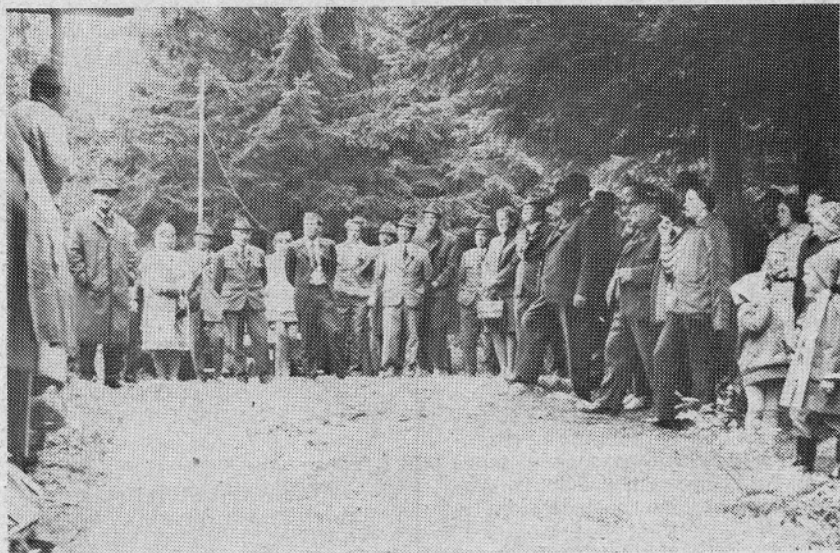
lovne organizacije v poslovnem tehnološkem smislu se odvija tudi notranja organizacija podjetja in razvoj samoupravnih odnosov. Kolektiv, ki se je v zadnjem času pomladil, dobiva pred sebe z vsakim dnem nove in resnejše naloge za nadaljnji tehnološki razvoj in razvoj samoupravnih odnosov znotraj delovne organizacije. Samoupravljalvska zavest je danes na neprimerno višji stopnji, kot je bila pred leti. Delavci vidijo v razvoju podjetja svoj lepši jutrišnji dan. Zainteresiranost se dosega z uvajanjem decentraliziranega odločanja v samoupravnih organih. Kljub temu, da je podjetje še sorazmerno majhno, se v njem kažejo pozitivna gibanja dajanja samoupravnih pristojnosti samoupravnim organom v obratih.

Skrb za zaposlene narekuje uvedbo kadrovske-spolšne službe, ki je sedaj v podjetju še ni. So pa resni izgledi, da bo tudi to vprašanje rešeno v doglednem času.

Ne nazadnje so tudi osebni dohodki zaposlenih eden od bistvenih elementov razvoja podjetja. Lahko se trdi, da so stimulatívni za delovna prizadevanja zaposlenih. V polletju lanskega leta so bili v »Smreki« povprečni osebni dohodki 1322,00 dinarjev. V polletju letošnjega leta pa se je to povprečje dvignilo na 1510,00 din. Razpon med najnižjim in najvišjim mesečnim osebnim dohodkom je 1:3,7 in je s tem manjši od povprečnega razpona v naši občini in tudi v republiki.

Jože RAKUN

Loveci so razvili svoj prapor



Loveci, LD Gornji grad so v nedeljo 28. 8. razvili svoj lovski prapor pri lovski koči na Tomanovi senožeti

Kaj je s starostnim zavarovanjem kmetov?

Davčna uprava Skupščine občine Mozirje je pred kratkim dala na vpogled odmero prispevkov za starostno zavarovanje kmetov za leto 1972. Razpored odmere je bil razgrnjen na krajevnih uradih naše občine do 5. 10. 1972. Zakon o starostnem zavarovanju kmetov (Ur. l. SRS, št. 13/72) predvideva v 46. členu postopek za oprostitev oziroma zmanjšanje prispevkov za zavarovanca, ki se lahko začne po uradni dolžnosti, na pobudo krajevne skupnosti, zavarovanca ali pa na zahtevo drugih družbenopolitičnih organizacij.

Skupščina občine je pooblastila komisijo za ugotavljanje plačilne zmogljivosti prispevka za starostno zavarovanje kmetov, da določi tiste zavezanca — kmete, ki niso v celoti ali delno sposobni plačati prispevkov glede na svoj gospodarski položaj. Komisija pri tem upošteva vložene vloge za oprostitev oziroma zmanjšanje prispevka, kakor tudi kriterije, ki so določeni v 45. členu zakona. Ti kriteriji so:

Zmanjšanje proizvodne zmogljivosti prispevka za starostno zavarovanje kmetov, da določi tiste zavezanca — kmete, ki niso v celoti ali delno sposobni plačati prispevkov glede na svoj gospodarski položaj. Komisija pri tem upošteva vložene vloge za oprostitev oziroma zmanjšanje prispevka, kakor tudi kriterije, ki so določeni v 45. členu zakona. Ti kriteriji so:

1. zmanjšanje proizvodne zmogljivosti in zmanjšan skupni dohodek kmetije,

2. posebno neugoden gospodarski položaj kmetije zaradi slabih prometnih zvez in oddaljenosti od tržišča,

3. bistveno zmanjšana delovna sposobnost zavarovanca,

4. večje število otrok do 15. leta in otrok na šolanju ter ostarelih, vzdrževanih članov kmečkega gospodinjstva,

5. nevarnost, da bi plačilo prispevka ogrozilo preživljanje zavarovanca in njegovih družinskih članov.

Poleg navedenih kriterijev o merilih za ugotovitev dolžnega zneska prispevka za starostno zavarovanje kmetov je občinska skupščina sprejela odlok o merilih za ugotovitev dolžnega zneska prispevka za starostno zavarovanje kmetov, (Ur. l. SRS, št. 32/72) ker je na posebne pogoje na območju občine sprejela še naslednje kriterije:

1. število za delo sposobnih ljudi v odnosu do obsega kmečkega go- oziroma specializiranost proizvodnje, spodarstva, upošteva je usmerjenost zaokroženost posesti in druge podobne okolnosti,

2. če letni dohodek (katastrski dohodek od obdelovalnih zemljišč in dohodek od posekanega lesa) ne presega 100.000-S din in so dohodki od kmetijstva osnovni vir sredstev preživljanja članov gospodinjstva.

Med primere, zaradi katerih se povečuje plačilna sposobnost zavezanca in izboljšuje njegov socialni položaj, pa je občinska skupščina v svojem odloku sprejela naslednja kriterija:

1. obseg in vrsto dohodkov, doseženih z dodelavo kmetijskih proizvodov, storitvami in drugimi podobnimi viri sredstev,

2. gojitev intenzivnih kultur ali usmerjenost na stranske dejavnosti, ki niso ustrezno zajete v katastrskem dohodku.

Kakšni so prispevki za starostno zavarovanje kmetov za leto 1972?

Vsako kmečko gospodarstvo ima za tekoče leto predpisan pavšaliran prispevek v višini 45.750 S-din, poleg tega pa še prispevek v višini 3,50 odstotka od katastrske osnove obdelovalnih zemljišč in od osnove na posekan les. Osnova za 1 m³ posekanega lesa je ista kot pri odmeri kmetijskega davka in je odvisna od vrednostnega razreda. Z odlokom o davkih občanov SO Mozirje (Ur. l. SRS, št. 11/72) znaša osnova

za I. razred — 5.000 S-din

za II. razred — 4.000 S-din

za III. razred — 3.500 S-din

za IV. razred — 3.000 S-din od 1 m³ odkazane lesne mase.

Kako bodo lahko kmetje — upravičenci uveljavili pravice do starostne pokojnine?

1. Od 1. januarja 1973 tisti upravičenci, ki so doolnili starost 75 let oziroma kmetje borci, stari nad 70 let,

2. Od 1. januarja 1974 tisti upravičenci, ki so dopolnili starost nad 70 let oziroma kmetje borci nad 65 let,

3. Od 1. januarja 1975 vsi upravičenci, ki imajo pogoje za starostno zavarovanje in to upravičenci, stari nad 65 let oziroma kmetje borci, stari nad 60 let.

Kmetje borci, stari nad 60 let, ki so upravičeni do varstvenega dodatka po tem zakonu, lahko uveljavljajo pravico do starostne pokojnine po 1. januarju 1973, ne glede na zgoraj navedene odločbe.

Pravice in pogoji za uveljavljanje obveznega starostnega zavarovanja kmetov bodo objavljene v prihodnji številki »Savinjskih novic«.

Hinko Čop

RAZGLAS

Oddelek za občo upravo in družbene službe Skupščine občine Mozirje na podlagi 6. točke navodila o postopku z najdenimi stvarmi (Ur. l. FLRJ, št. 93-733/49)

obveščā

da so se našli naslednji predmeti:

1. žepna ura znamke ALLTIME v medeninastem ohišju z medeninasto verižico;
2. ženska ročna ura znamke SLAVA s pletenim črnim pasom;
3. ženska ročna ura znamke SLAVA z zlatim obeskom v obliki kocke.
4. moped, sive barve, brez registracijske številke, Colibri, št. šasijske 398317, št. motorja 398317;
5. otroška očala z rjavim okvirjem;
6. žensko kolo neznanе znamke, brez številke, rdeče barve s črnimi obroči in s črnimi plašči;
7. denarnica iz skaja, rjave barve z zneskom 112,35 dinarjev.

Lastnike vabimo, da lahko najdene predmete dvignejo z dokazilom, da so lastniki najdenih predmetov in proti povrnitvi stroškov hrambe in objave ter proti plačilu nagrade za najditelja.

OBVESTILO

Oddelek za gospodarstvo in finance Skupščine občine Mozirje obveščā prebivalce naselij Nazarje—Mozirje, da je podjetje Javne naprave iz Celja organiziralo odvoz smeti. Avto-smetnjak bo redno odvažal smeti, in sicer

vsak torek in petek

Vse tiste lastnike stanovanj in stanovalce, ki še posod za smeti niso nabavili, prosimo, da jih naročijo pri podjetju Javne naprave Celje.

Oddelek za gospodarstvo in finance
SO MOZIRJE

PRISPEVEK ZA MESTNO ZEMLJIŠČE

NEKAJ POJASNIL GLEDE PRISPEVKA ZA UPORABO MESTNIH ZEMLJIŠČ

Skupščina občine Mozirje je po 1. členu zakona o prispevku za uporabo mestnega zemljišča (urad. list SRS št. 42/66 in 40/67) in 128. členu statuta občine Mozirje (Urad. vestnik Celje, št. 12-149/68) na seji obč. zbora in na seji zbora delovnih skupnosti dne 30. marca 1970 sprejela Odlok o prispevku za uporabo mestnega zemljišča.

Za mestno zemljišče po tem odloku se šteje zazidano in nezazidano zemljišče v ureditvenem območju, zajeto z urbanističnimi ali zazidalnim načrtom naselij Mozirje, Nazarje, Gornji grad, Rečica ob Savinji, Ljubno ob Savinji in Luče ob Savinji, in so na njem zgrajeni komunalni objekti ali naprave, ki omogočajo etapno uresničevanje urbanističnega načrta oziroma programa za komunalno urejanje zemljišča. Meje zemljišč, ki pridejo v poštev za odmero prispevka, so razvidne iz urbanističnega ali zazidalnega načrta vsakega kraja.

Za komunalno opremljeno zemljišče se šteje zemljišče, na katerem so zgrajene dovodne poti, ki so priključene na cestno omrežje in na katerem je urejena preskrba s pitno vodo ter električno energijo. Prispevek se plačuje od 1 m² koristne površine. Za koristne površine po tem odloku se štejejo:

1. pri stanovanjskih — tista površina, od katere se plačuje stanarina oziroma površina, ki je služila za izračun hišnine, tj. čista tlorisna površina sob, predsob, kuhinje, hodnikov, kopalnice, shrambe in drugih zaprtih prostorov stanovanja.

2. pri poslovnih prostorih — tista površina, ki se neposredno uporablja za poslovno dejavnost, tj. čista tlorisna površina poslovnega prostora in vseh prostorov, ki tvorijo funkcionalno celoto s poslovnim prostorom.

3. pri industriji — skupna površina zazidalnega in nezazidalnega zemljišča, ki ga industrija uporablja, z izjemo urejenih zelenih površin.

4. pri garažah — tlorisna površina garaže.

1. za stanovanjske površine in garaže 0,10 din za 1 m²,

2. za poslovne površine 0,10 din za 1 m²,

3. za površine v industriji 0,05 din za 1 m².

Občinski upravni organ, pristojen za komunalne zadeve, določi posameznim zavezancem mesečni znesek prispevka po 5. členu tega odloka z odločbo. Sredstva prispevka se zbirajo v posebnem skladu in se lahko uporabljajo le v kraju, kjer so zbrana.

Zavezanec prispevka je dolžan javiti občinskemu upravnemu organu vsako spremembo, ki bi vplivala na odmero prispevka, v roku 8 dni po nastali spremembi.

Zavezanec, ki v predpisanem roku ne prijavi površin oziroma ne prija-

vi spremembe ali poda neresnične podatke, je storil prekršek in se kaznuje:

1. pravna oseba do 3.000 din;
2. fizična oseba do 300,00 din.

Za izrekanje kazni za prekrške po tem odloku je pristojen občinski sodnik za prekrške.

Oddelek za gospodarstvo in finance SO Mozirje je skladno s citiranim odlokom o prispevku za uporabo mestnega zemljišča ter 2. členom zakona o prispevku (Urad. list SRS 42/66 in 40/67) in na osnovi predhodnih prijav-popisnic koristnih stanovanjskih in poslovnih površin izdal odločbe posameznim zavezancem prispevka za leto 1971, prav tako so bile na osnovi Zakona o prispevku za uporabo mestnega zemljišča (Urad. list SRS št. 7/72- izdane odločbe za leto 1972.

Ob kontrolnem pregledu stanovanjskih in poslovnih površin v posameznih naseljih se je ugotovilo, da nekateri občani-zavezanci prispevka niso prijavili točnih površin svojih stanovanjskih ali poslovnih prostorov in so jim bile naknadno izdane odločbe za neprijavljene površine, kljub temu, da je na odločbah za leto 1972 pod obrazložitvijo v predzadnjem odstavku točno in jasno navedeno, da se odločba za leto 1972 izda-

| | |
|--------------------------------|-----------------------|
| Krajevni skupnosti Nazarje | 113.300,00 din |
| Krajevni skupnosti Ljubno | 34.700,00 din |
| Krajevni skupnosti Gornji grad | 30.500,00 din |
| Krajevni skupnosti Mozirje | 60.000,00 din |
| Krajevni skupnosti Luče | 6.750,00 din |
| Krajevni skupnosti Rečica | 9.400,00 din |
| Skupaj: | 254.650,00 din |

Istočasno pa ugotavljamo, da mnogi občani še niso poravnali svojega prispevka za leto 1971, čeprav so jim bili v aprilu 1972 poslani opomini za

plačilo v obveznosti. Prispevek za leto 1972 pa je bil do vključno 31. 8. 1972 nakazan v višini 71 % vseh obveznosti.

ja na osnovi prijave koristnih površin v letu 1971 in zato zavezance opozarjamo, da podatke ponovno pregledajo in morebitne pomote ali spremembe javijo občinskemu upravnemu organu, da lahko izda ustrezne odločbe.

Skladno z 10. členom zakona (Uradni list SRS 7/72) se sme prispevek za uporabo mestnega zemljišča uporabljati samo za graditev in rekonstrukcijo komunalnih objektov in naprav kolektivne potrošnje in sicer:

— za mestne ceste in ulice, trge, hodnike, pešpoti, dovodne poti, javne parkirne prostore in druge mestne površine, namenjene za promet,

— za zelene površine po zakonu o urejanju in vzdrževanju zelenih površin v naseljih,

— za omrežje javne razsvetljave.

Kakor je razvidno iz odloka, se sredstva, ki se zberejo v posameznih naseljih, lahko trošijo edino v tem naselju in v zakonsko določene namene. Vsa zbrana sredstva se občasno, običajno trimesečno, nakazujejo posameznim krajevnim skupnostim, ki jih nato skladno s svojimi predpisi in programi potrebnih del trošijo na svojem območju.

Tako je bilo v času od 1.1. 1972 do vključno 31. 8. 1972 nakazano:

Pregled obveznosti in vplačil prispevka po naseljih:

| Naselje | Obv. v letu 1972 | Vpl. do 31. 8. 1972 | % | Terjatve 31. 8. 1972 |
|----------------|-------------------|---------------------|-----------|----------------------|
| Mozirje | 62.006,40 | 37.821,70 | 61 | 42.184,70 |
| Nazarje | 133.909,00 | 123.110,75 | 91 | 10.798,25 |
| Gornji grad | 33.520,80 | 23.319,80 | 69 | 10.201,00 |
| Ljubno | 38.876,95 | 18.018,30 | 46 | 20.658,65 |
| Rečica | 15.515,95 | 5.971,00 | 38 | 9.544,95 |
| Luče | 17.409,70 | 5.415,00 | 31 | 11.994,70 |
| Skupaj: | 301.038,80 | 213.656,55 | 71 | 87.38,25 |

Z ozirom na zgoraj navedene podatke o neporavnanih obveznostih iz naslova prispevka za uporabo mestnega zemljišča opominjamo vse zavezance prispevka, da svoje obveznosti čimprej poravnajo, da bomo lahko zbrana sredstva nakazali krajevnim skupnostim.

V kolikor zavezanci prispevka ne bi pravočasno poravnali svojih obveznosti, bomo primorani zaračunavati zakonite zamudne obresti ter obveznosti izterjati preko davčne uprave Skupščine občine Mozirje.

Petek Mirko

GLINOVCI NA ODDIHU V CRIKVENICI

Znano je, da ima delovna organizacija GLIN Nazarje v Crikvenici počitniški dom, kjer vsako poletno sezono preživijo njeni delavci nekaj dopustniških dni.

Lepo vreme v drugem delu sezone je ustreglo kopalcem. Že zgodaj zjutraj je oživila plaža pod GLINOVIM domom. Sami znani obrazi. Kako prijetno je srečati domačina, sodelavca, daleč od doma, kjer ni skrbi in si človek zares lahko oddahne od dela. Še dober teden ali dva, potem se bodo spet srečali na delovnih mestih, v obratih GLINA v Nazarju.

Vprašajmo se, kdo pa pripravlja kosilo, kdo skrbi za red in čistočo v prostorih počitniškega doma.

Oskrbnik doma je tovariš KUNEJ, ki s štirimi dekletimi pripravlja vse potrebno za odlično počutje gostov. Povprašal sem dekleta to in ono, z veseljem so mi odgovarjale. Ena izmed njih je rekla, da je res že čas, da se kdo spomni tudi na delavke, ki se cele dneve trudijo v vročini, da bi bili gostje resnično zadovoljni.

»Stanka, ali si se sama odločila, da si zaslužiš nekaj denarja na »vroč način?«



Stanka GRUDNIK

»Zaposelna sem v obratu družbene prehrane v GLINU. Ker težko najdejo dovolj deklet, ki se razumejo na kuho, sem bila angažirana čisto službeno.«

»Koliko si prosta na dan?«

»Delo se začne že zgodaj zjutraj, saj mora biti zajtrk pripravljen že do sedme ure. Dopoldan se delo kar za roke drži in šele popoldan, ko je kosilo pri kraju, imamo dve do tri ure prosto. Potem je še večerja in po kratkem počitku že naslednji delovni dan.«

»Drugo leto boš še prišla?«

»Upam, da mi ne bo treba. Raje, veliko raje bom prišla kot ostali, na oddih.«

Zelo pridna je tudi Rozika VELAM. Ko sem jo vprašal, kako ji gre, je samo oči zavrtela.

»Rozika, ti si doma iz Zavodice. Kako so pa tebe našli?«

»Zaposelna sem v obratu stavbenega pohištva. Namesto na dopust sem prišla na delo. Menda zato, ker je težko dobiti dekleta ravno v dopustniški sezoni.«

»Kako pa kaj s krožniki?«

»Ja, nisem ravno poklicna kuharica, toda krožniki so še vsi celi. Ni pa še konec, prekmalu se ne smem pohvaliti.«

»Stanka mi je povedala, da imate popoldne malo prostega časa. Kako ga pa ti izkoristiš?«

»Vedno je še kaj malega za urediti. Včasih malo poležim. Kopam se skoraj nič, ker sem preutrujena.«

»No, in zaslužek. Bo vse težko pozabljeno ob plačilu?«

»Prav gotovo je denar nekaj, kar pomaga vzdržati. Kljub temu, da denar zelo potrebujem, bom premislila za drugo leto. Trikrat!«

Mladim dekletom pomaga z večšo kuharsko roko starejša tovarišica OGRADI Ana iz Bočne. Tudi ona ne kaže kakega posebnega navdušenja ali želje, da bi še prišla drugo leto.

Vprašajmo se, kje pa je vzrok za malodušnost in nezadovoljstvo deklet? Mogoče so preobremenjene z delom? Mogoče so premalo proste? Ali je mogoče v malem oskrbniskem kolektivu kaj narobe? Do drugega leta je treba najti odgovor in rešitev.

Pepi MIKLAVC



Slavica JERAJ

JERAJ Slavica je doma iz Sp. Pobrežja. Letos je v Crikvenici že drugo sezono.

»Slavica, vidim, da si tu v službi in ne na dopustu. Ali se da izdržati, ko vidiš toliko vedrih, brezskrbnih obrazov, ti pa si ves dan prikljenjena k štedilniku?«

»Rada nekaj zaslužim, zato pa moram tudi malo potrpeti.«

»Kako dolgo si že tu in kako dolgo še misliš ostati?«

»Ni še tako dolgo, vendar se mi zdi že pol leta. Od začetka julija do konca avgusta se bo še kar vleкло.«

»Slišal sem, da si bila tu že prej. Boš drugo leto spet prišla, če te bodo iskali?«

»Ne. Za noben denar ne. Morda kdaj kot gost.«

Med mizami se največ suče Stanka GRUDNIK. Ves čas je nasmejana. Sama pravi, da je to žalosten nasmeš.



Rezika VELAM

ZVEZNI FUNKCIONARJI V NAZARJAH

V soboto, 9. 9. 1972, je obiskala GLIN Nazarje in obrat Gorenja v Nazarjah delegacija treh zveznih sekretarjev. V delegaciji so bili HADŽIĆ, Janko SMOLE in Boris ŠNUDERL.

Po ogledu tovarne ivernih plošč in obrata malih gospodinskih aparatov v Nazarjah so si gostje ogledali še turistični center Golte nad Mozirjem.

Med obiskom so se zvezni funkcionarji pogovarjali s predstavniki GLIN in Gorenja ter občinske skupščine o problemih udeleževanja naših gospodarskih organizacij v mednarodni trgovini in o odnosih z bankami.

Zanimanje zveznih funkcionarjev za probleme našega območja nedvomno kaže na dejstvo, da smo tudi mi napredovali v zunanji trgovini in v uvajanju moderne proizvodne tehnologije.

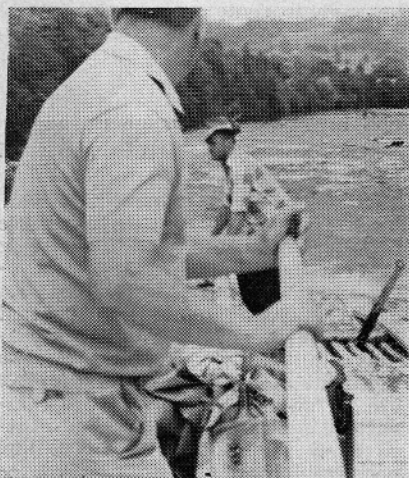
S SPLAVOM PO SAVINJI

O splavarjih, splavih in splavarjenju je bilo že veliko napisanega. V nobenem primeru ne morem k temu, kar je bilo že izrečenega o splavarjenju, dodati kaj novega. To tudi ni moj namen. Moj cilj je le, da z nekaj besedami in fotografijami opišem moje splavarjenje na kratki poti od Nazarja do Letuša.

To potovanje seveda ni bilo takšno, kot smo jih sicer danes vajeni na dveh, štirih ali še celo več v gumo oblečenih kolesih, ampak je bilo za dandanašnje razmere precej nenavadno. Potovali smo s splavom. Kako sem prišel do tega? Tudi meni se je zdelo neverjetno, a vendarle je bilo res. Nekaj starih splavarjev, gozdarstvo in lesna industrija ter nekaj filmskih snemalcev se je

odločilo, da je potrebno tako zanimiv in atraktiven način prevažanja desk po Savinji, Savi in Donavi vse tja do Črnega morja po možnosti vsaj

jaz. Nekateri dobri znanci in prijatelji so me sicer pred odhodom na splav »dobronamerno« spráševali, ali sem si že kdaj od blizu ogledal



Sele ko obstaneš na vrhu Delejevega jez, vidiš kako je ta visok



Ponekod jo je »flos« obiral zelo hitro. Za nekatere kar prehitro...

deloma očuvati na filmskem traku. Rečeno — storjeno. V Nazarjah so pripravili dva splava iz desk, ki so jih že vnaprej prodali kupcu v Brežicah. Ko sem zvedel, da so deske že vnaprej prodane, sem se nekoliko hudomušno nasmehnil ob misli, koliko desk bo do kupca sploh prišlo. Pri tem sem imel v mislih nekaj jezov vzdolž Savinje in nekaj skal nižje Celja ter precej nizko vodo.

Med redkimi srečneži, ki jim je bil ob tej priliki odmerjen življenjski prostor na splavu, sem bil torej tudi

Delejev jez, če sem občinski skupščini že predlagal novega urednika »Savinjskih novic«, komu sem zapupal ženo v oskrbo, če vem, kako hudo je otroku brez očeta itd. Vse to je seveda v meni vzbudilo nekaj pomislekov; drugače bi temu lahko rekli nekoliko strahu. Le-tega sem vse do Delejevega jez izkazoval s tem, da sem bil popolnoma tih. Mimogrede rečeno; tudi drugi sopotnik, ki ni imel na splavu nobenega korist-

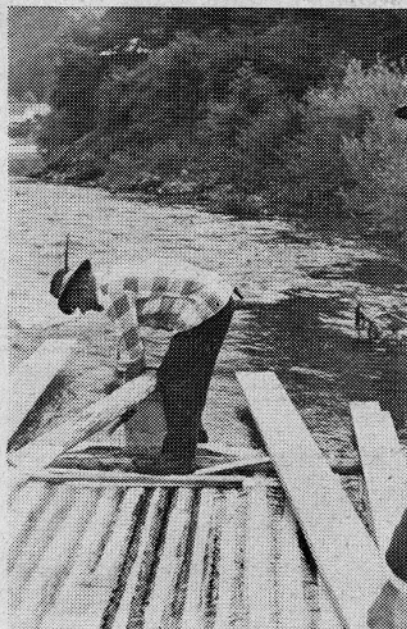
(Nadaljevanje na 10. strani)



Vodja odprave. Le kaj se je tako zamislil? Morda je žalosten, ker pravi, da je to poslednjikrat



Včasih ni šlo brez vzdigovanja



Od njegovega očesa in spretnosti je bil odvisen naš splav

MLEKO — DRAGOCENO

Letošnja vrednost našega mleka bo preseгла 8.000.000 din, če pa upoštevamo še prevozne kamionske stroške, ki bremene mlekarno in premijo 0.30 din/l mleka, ki jo daje republika, bo vrednost te zvrsti proizvodnje prinesla v našo dolino ea. 1 milijardo din.

Gornja Savinjska dolina doživlja v zadnjih 10 letih skokovito naraščanje količin mleka. Medtem ko je leta 1963 bilo odkupljenega samo nekaj nad 300.000 l, je bilo v preteklem mesecu že doseženo število 400.000 l mleka. Računamo, da bo letos odkupljenega nad 4 milijone litrov mleka. To še seveda ni zgornja meja, saj vse analize govore (PLAZNIK, KUMER), da je možno še en-

kratno maksimalno povečanje. Medtem ko smo v preteklem desetletju storili veliko na odkupnem in proizvodnem področju, pa nas vse skupaj čaka v naslednjih letih še veliko dela na kvalitetnem področju. Miselnost, da je vsako mleko, četudi še tako nehigiensko pridobljeno ali od bolnih živali, nadalje posneto ali dva dni staro, sposobno za predelavo, to je za potrošnika, se mora nujno umakniti. V tej smeri bo potrebno iskati zarodke novih proizvodnih odnosov — tradicij. Ni dovolj, da je bil storjen napredek od mlekarnice do potrošnika, nič pa skoraj od proizvajalca do mlekarnice. Vsi smo danes priča, da se konzumno mleko in najrazličnejši mlečni izdelki oddajajo v

promet sodobno estetsko embalarani, v embalaži, ki se ne vrača, deklarirani s čudovitimi teksti, medtem je pa surovina za pripravo teh živil ponekod še vedno higiensko zelo slaba. Res je sicer, da obstajajo naprave, kjer se mleko najprej mehanično očisti. Nato se segreje na tako visoko temperaturo, da se uničijo vse zdravju škodljive klice pa tudi take, ki kvarijo mleko. Za izboljšanje okusa in polnosti mleka so naprave, ki odvezemajo mleku neprijetne vonjave in ki kroglice mlečne maščobe razdrobe in izenačijo ter enakomerno porazdele po mleku. Vse to pa seveda ni dovolj, če je surovina slaba. Prav zaradi tega je bil v letošnjem letu sprejet republiški pravilnik, ki določa pravilnejše vrednotenje mleka. Po tem pravilniku formirana odkupna cena mleka vsebuje sledeče elemente:

- količino
- procent mlečne masti
- higieno mleka in
- eventualne potvorbe mleka

Osnovna cena se izračuna s temi elementi takole:

Vsak liter mleka prinese 0.80 din. Vsak procent tolsče brez omejitve 0.33 din. Za mleko s 3,6 % tolsče je to 1,988 din/l (0.80 + 1,188). V osnovni ceni mleka sta upoštevana le prva dva elementa (količina in procent tolsče), medtem ko ostala dva prinašata odbitke. Za vsak liter higiensko nekalitetnega mleka se odbije 0.20 din ter za vsak potvorjen liter (največkrat dodana voda) 1,00 din. Iz tega sledi, da bodo dobri in pošteni proizvajalci mleka stimulirani z osnovno odkupno ceno, medtem ko bodo vsi ostali nestimulirani do take mere, da se bodo odločili proizvajati in oddajati dobro mleko, ali pa se bodo preusmerili na druga špekulacijsko še možna področja.

Kaj je pravzaprav mleko? Po hranilni vrednosti spada med nezamenljiva življenjsko zelo važna živila. Že sama narava ga je namenila kot edino hrano za ljudi in ostale sesalce v prvih mesecih življenja. Pozneje pa pomeni le tem še dolgo bistveno in nenadomestljivo hrano. Vsebuje in daje živemu organizmu skoraj vse snovi, ki so mu potrebne za normalni razvoj, rast in obnovo celic ter mu služi kot dragoceni vir energije. Snovi v mleku so v takem sestavu, da jih organizem popolnoma in z lahkoto prebavi. En kg mleka vsebuje: 35 g beljakovin, 35 g maščob, 48 g mlečnega sladkorja, 7 g rudninskih snovi. Hranilna vrednost pa mu je 650 kalorij.

Razen hranilnih snovi vsebuje mleko še majhna s prostim očesom nevidna živa bitja razne mikroorganizme ali drobnoživke. Zanje je mleko popolna in izdatna hrana. V njem se dokaj imenitno počutijo, redijo in hitro razmnožujejo. Mnogi od njih ne povzročajo nobene vidne spremembe mleka, medtem ko nekaj najbolj splošnih vrst bakterij spremeni okus in izgled mleku. Med

S SPLAVOM PO SAVINJI

(Nadaljevanje z 10. strani)

nega dela — BENDA iz Nazarja — je bil nekako čudno tiho.

Čas, od takrat, ko smo v Nazarjah odrinili od trdnih tal, pa do Delejevega jezua, je minil zelo hitro. Bližajoč se jezua, sem ugotovil, kako velika je ljudska solidarnost. Ob jezua se je zbralo skorajda 100 Mozirjanov, Nazarčanov in tudi drugih turistov. Sem so seveda prišli, da bi nam potapljačim, če bi stvar prišla tako daleč, nudili vso potrebno pomoč. Mislim, da imam prav. Ali pa tudi ne? Morda so ravno na to čakali.

Smo že na jezua. Splav že ropoče. Voda mi je pljusnila preko kolen in že smo izven peneče vode. Splav se je umiril. Z očmi, polnimi zahvale, sem pogledal v odločno in nasmejano lice krmaniša. Postal sem trdno prepričan, da bo kupec v Brežicah pravočasno dobil vse deske, ki so zvezane v splavu. Odtlej naprej je šlo vse lažje. Pred jezua nisem imel

več strahu. Kmalu je splav obstal. Z združenimi močmi smo ga porinili v globljo vodo. V zahvalo za to je k nam priromala stekelnica tekočine, ki jo na Dolenjskem pridobivajo iz plodov vinske trte. To ti je hvaležnost za pomoč! Ne pa tako kot ponekod, kjer za pomoč še hvala ne rečejo. Morda so si ravno zaradi tega splavarji že od nekaj med seboj pomagali.

Ko smo izpeljali glavni rečni zavoj v Soteski, sva lahko za vesla prišla midva z Bendom. Počasi sva krmarila proti Letušu. Tu je bil predviden prvi pristanek, ki se je kasneje izrodil, zaradi dežja in ne zaradi kakšne druge mokre stvari, v celonočni počitek.

Od tu so splavarji nadaljevali drugi dan svojo pot proti Zidanemu mostu. Tam blizu so prespali, tretji dan pa do Brežic. Mene na tem delu poti ni bilo več zraven. Morda bodo o doživljajih s tega dela poti sami kaj zapisali.



Ganljivo srečanje, solze v očeh. Spomini na pretekla leta še niso ugasnili. Morda je bilo zadnjič, da je mimo njihove hiše pripeljal splav. Nova generacija bo take zanimivosti videla le še na turističnih prireditvah

ŽIVILO IN NENEHNA SKRIB

temi so mlečno kislinske vrste bakterij, ki povzročajo kisanje mleka. Te bakterije se namreč hranijo z mlečnim sladkorjem, ki ga s pomočjo encimov (fermentov) pretvarjajo v mlečno kislino. Mlečna kislina odzema beljakovinom kalcij in le-te se sesedajo. Zatem so še vrste bakterij, ki povzročajo sladko zasirjenje mleka. Mleko se zasiri, vendar pri tem ostane sladko. Nekatere vrste bakterij razkrajajo beljakovine in masti v mleku ter povzročajo gnitje in nezaželene vonjave. Ostale najvažnejše napake, ki jih povzročajo mikroorganizmi, so še: sluzavost, ki nastopi prej pri kislem kot sladkem mleku, grenkoba kot posledica beljakovin, žarek okus kot posledica razkroja toščice, lužnat ali milnat okus, ki ga dajejo mleku proizvodni razkroja beljakovin in toščice. Neprijeten vonj nastopa običajno po skupini Colij bakterij, ki so črevesnega izvora. Če ponovim, je vsako kvarjenje oz. vsaka sprememba mleka posledica delovanja in razmnoževanja drobnosti. Mleko je vse do uporabe izpostavljeno okužbam, katerim se ne moremo popolnoma izogniti. Vendar s pravilno nego hleva, molzača, vimena, čistoče in pravilnostjo molže, posode, takojšnjo ohladitvijo mleka lahko njihovo število ali še pravilneje njih aktivnost toliko zmanjšamo, da postanejo neškodljivi. Torej več kot je v mleku nesnage, več je v njem drobnosti in tem prej se bo pokvarilo ali skisalo, tako da ne bo primerno za sprejem v zbiralnici in za nadaljnjo predelavo.

Za ugotavljanje kislости mleka uporabljamo izredno enostavno in praktično prilagojeno ali zarolno preizkušnjo mleka z avtomatsko dozirno pištolo. S temi »pištolami« so opremljeni vsi zbiralci mleka in njih dolžnost je, da jih vsakodnevno uporabljajo. Medtem ko se povečana kislinska stopnja v mleku hitro in lahko ugotovi, pa je reduktarni test na higieno mleka bolj zahteven in dolgotrajen. Le-ta se lahko izvrši le v za to opremljenem laboratoriju. Ta test se izvrši enkrat mesečno po zbiralnicah mleka (veterinarsko-inšpeksijska kontrola) in daje določeno sliko o stanju zbiralnice, ki pa je znak zaokrožene sredine proizvajalcev. Higiena mleka močno varira iz kraja v kraj. Zbiralnice z večjim številom manjših proizvajalcev, ki le občasno dajejo svoje viške mleka, so običajno bolj kritične od onih, ki imajo manjše število le-teh. Tudi programirani kmetje, torej veliki tržni proizvajalci mleka, imajo higieno mleka bolj urejeno, na kar vpliva boljša, zdrava čreda živali, večja čistoča hlevov in molznih naprav, predvsem pa njihov lastni interes. Za ilustracijo moram dodati še to, da je v letošnjih 7 mesecih bilo od skupno kontroliranih 54 zbiralnic 6 takih, kjer je bil reduktarni test 4 × pozitiven (URBANC v Lepi nji, Bočna oz. Devce, Brdo, Pusto polje, Kokarje in Gornji grad), 6

zbiralnic, kjer je bil 3 × pozitiven (Loke, Ljubija, Trnovec, KOS, CRŠAK, Podvolovjek) in 14 zbiralnic, kjer je bil 2 × pozitiven (Dobletina, Kraše, Otok, Rečica, Homce, Meliš, Radmirje, Križ pri Gornjem gradu, Tesovnik, PODPECNIK – Mačkin kot, Burja, Petek, Ograde, Ljubno).

Iz tega vidimo, da je 50 % zbiralnic na našem področju dajalo dva meseca ali več v letošnjem letu higieno slabo mleko. V večini ostalih zbiralnic se je pojavilo onečiščeno mleko še tudi po enkrat, medtem ko pa je še nekaj zbiralnic, kjer je bilo vedno higieno dobro mleko.

Iz vsega do sedaj povedanega apeliram na vse proizvajalce mleka, da prinašajo v zbiralnico le higieno in kvalitetno nepokvarjeno mleko. Poleg tega se je potrebno odvaditi miselnosti, da je zbiralnica mleka lahko za vsakim cestnim ovinkom, torej na prostoru, kjer je mleko izpostavljeno soncu, prahu, izpušnim plinom itd., nadalje pod hlevskimi napuščmi, na blatnih dvoriščih ter da je možno poljubno povečevati število zbiralnic. Napačno je misliti, da se bodo take težnje zaradi sosedskih preprirov in najrazličnejših sosedskih aefr še nadalje upoštevale. Zavedati se namreč moramo, da je kvaliteta

mleka velikokrat odvisna prav od poštenosti, natančnosti in čistoče zbiralnice mleka. V tej zvezi omenjam nekatere dolžnosti zbiralcev mleka:

1. obvezna je vsakodnevna kontrola mleka z dozorolom. S tem se bo pokvarjeno mleko ali mleko v procesu kvarjenja takoj iztočilo in tako izboljšalo obstoječe stanje;

2. ravnanje s kantami za mleko naj bo primerno in kulturno. Nikar jih ne puščajte ob cestah, na soncu, temveč jih shranjujte na hladen, čist prostor, kjer jih med sprejemom mleka izplaknete z mrzlo vodo. Tudi številke na kantah niso zaradi lepšega. Za vsakega zbiralca in proizvajalca mleka vemo, da je pismen in zato ni potrebno pisanje monogramov po njih z različnimi svinčniki, oljnatimi barvami itd. Če že pišete, uporabljajte belo kredo!

3. neohlajenega mleka ali mleka sumljive kakovosti pod nobenim pogojem ne smete prevzemati;

4. Individualne kontrolne vzorce mleka jemljite najmanj enkrat mesečno in to ob nenapovedanem času.

Zbiralci – za vse prevzete količine mleka odgovarjate količinsko in kakovostno!

Jože KUMER

PORAST MLEČNE PROIZVODNJE

Že nekaj let se vse mleko iz moziške občine zbira v zbiralnici mleka v Radmirju. O tem, kako poteka dostava in odprema mleka v zbiralnici, smo se pogovarjali z vodjem zbiralne postaje tov. Jožetom inž. KUMROM.

Urdništvo:

»Tov. KUMER, dovolite, da vam zastavimo nekaj vprašanj o vašem

delu v zbiralnici. Prvo, kar nas zanima, je to, koliko litrov mleka dnevno sprejmete in odpremite iz zbiralnice?«

Jože inž. KUMER:

»Vsak dan sprejmemo in odpremimo iz naše zbiralnice od 12.000 do 13.000 litrov mleka. Odkupne količine mleka se v poletnih dneh zelo spreminjajo, ker je odkup mleka odvisen tudi od vremenskih razmer. V toplih poletnih dneh se večje količine mleka okišejo, zato je odkup manjši.«

Uredništvo:

»Vsak dan srečujemo v zgodnjih jutranjih urah kamione, naložene s kantami mleka, ki hitijo proti Radmirju. Zanima nas, kako imate organizirano dostavno službo mleka v zbiralnici?«

Jože inž. KUMER:

»Mleko se dostavlja v zbiralnico po štirih linijskih progah, ki potekajo takole: prva od Mozirja, po dolini Drete do Bočne, druga se prične na Trnovcu, se vrne v Ljubijo, kjer se zbira mleko iz Lepe njive in Šmihele in od tu nazaj po Savinjski dolini do Grušovlja, začetek tretje je v Logarski dolini in se nadaljuje v Matkov kot, Podolševo in pride v Solčavi zopet na glavno cesto, mleko iz Nove Stifte, Podhoma, Dol Šmiklavža in Gornjega grada se zbira po četrti progi. Poleg teh štirih glavnih prog pa je še vrsta lokalnih, seveda

(Nadaljevanje na 12. strani)



KUMER inž. Jože

MLADI NOGOMETAŠI ZA OBČINSKI POKAL

Letos poleti je potekalo I. tekmovanje za občinski pokal v nogometu. Pokrovitelj — Skupščina občine Mozirje in organizator — športno društvo »MLADOST« z Rečice sta želela s tekmoivanjem spodbuditi in poživiti telesnokulturno aktivnost mladine v naši občini.

Tekme so bile na sporedu ob sobotah in nedeljah na igrišču na Re-

čici. V konkurenci je nastopilo 7 ekip, ki so vse brez izjeme prikazale solidno igro in veliko borbenost.

Zmagalo je moštvo Ljubnega pred Rečico in Šmartnim ob Dreti, sledijo pa Gornji grad, Nazarje, Mozirje in Letuš.

Tekmoivanje je bilo zaključeno v nedeljo, 24. septembra, ko je na priložnostni svečanosti tajnik Skupšči-

ne občine Mozirje tovariš Rudi ZAGER podelil pokal in diplome nastopajočim ekipam.

Požrtvovalnost in morala, ki so jo mladi tekmovalci prikazali v letošnjem tekmoivanju, sta znova dokaz, da je tudi današnja mlada generacija sposobna in voljna delovati v skupnosti in v skupnem naporu doseči uspehe tako na športnem, kakor tudi na drugih področjih.

Upamo in želimo, da bo tekmoivanje postalo tradicionalna vsakoletna manifestacija prijateljstva in sodelovanja med mladimi športniki.

Jože TLAKER



Nogometna srečanja si je ogledalo za naše razmere kar precejšnje število gledalcev

Zanimivo za mlade kmetovalce

Vse kmečke fante in dekleta, ki so se vpisali v šolo za kmetovalce in gospodinjstvi oddelek šole za kmetovalce v Sentjurju pri Celju obveščamo, da lahko vložijo prošnje za finančno pomoč pri šolanju pri naši gospodarski organizaciji.

Pomoč dodeljujejo skupno ZKZ, SO Mozirje in GLIN Nazarje. Do te pomoči so upravičeni vsi tisti, ki nameravajo po končanem šolanju ostati na kmetiji v Gornji Savinjski dolini.

Pospeševalna služba
ZKZ Mozirje

PORAST MLEČNE PROIZVODNJE

(Nadaljevanje z 11. strani)

pa se vse končajo v glavni zbiralnici v Radmirju.

Uredništvo:

»Kot vemo, se mora mleko za nadaljnji transport ohladiti. Kako poteka ta proces v zbiralnici in koliko vas je pri tem delu zaposlenih?«

Jože inž. KUMER:

»Mleko pretočimo po ceveh skozi posebno hladilno napravo in ga ohladimo na 4° C. Mleko moramo ohladiti zato, da onemogočimo razvoj škodljivih bakterij in klic. Tako ohlajeno in v posebne cisterne pretočeno mleko je pripravljeno za nadaljnji transport. Do sedaj smo pri tem delu zaposleni trije.«

Uredništvo:

»Vemo, da je odkupna cena za liter mleka različna, zanima nas povprečna odkupna cena.«

Jože inž. KUMER:

»Res, odkupne cene za liter mleka so zelo različne, ker so odvisne od procenta mlečne masti, higijene in eventualne potvorbe mleka. Pri nas je povprečna odkupna cena za liter mleka 2.05 dinarjev.«

Uredništvo:

»Odkup mleka je v zadnjem obdobju hitro naraščal. Ali nam lahko prikazate v številkah nekaj primerjav odkupa v zadnjem obdobju?«

Jože inž. KUMER:

»Odkup mleka je iz leta v leto naraščal. V letu 1971 smo ga odkupili 3.600.000 litrov, za letos računamo, da bo odkupljenega okrog 4.100.000 litrov, saj smo ga kar v mesecu juniju odkupili 400.000 litrov. Predvidevamo pa, da bomo oktobra dosegli rekord v mesečnem odkupu mleka.«

BANČNA IZPOSTAVA

Ljubljanska banka — podružnica Celje nas je obvestila, da je 17. julija 1972 odprla svojo agencijo v Gornjem gradu.

Agencija bo poslovala:

ob ponedeljkih od 11.30 do 16. ure
ob četrtek od 11. do 14.30

Agencija bo opravljala vse bančne posle za občane, tako, da le-tim ne bo potrebno potovati na ekspozituro banke v Mozirje.

Banki želimo čim večji poslovni uspeh in sodelovanje z občani Gornjega grada, Bočne in Nove Stifte.



Tudi zunanji izgled izpostave ljubljanske banke v Gornjem gradu je okolju primeren. O notranjosti lokala pa to sploh ni potrebno poudarjati. Želimo si le, da bi bilo čimveč takšnih in tako opremljenih lokalov

Nova vlečnica

TVD »PARTIZAN« Mozirje bo do smučarske sezone postavil na Brčkem vrhu pri Mozirju novo moderno smučarsko vlečnico, katero je nabavil s sredstvi, pridobljenimi na njihovih tradicionalnih sivestrovanjih in maškaradah. Vlečnica po svoji zmogljivosti in dolžini prekaša staro, ki so jo prodali v Luče. Želimo, da bi ta pomembna športna naprava ob ugodni snežni zimi vzgajala nov mlad smučarski rod, starejšim pa nudila ugodno priložnost za zdravo razvedrilo.

VOJAKI ZA NAŠE OBČANE

Vojaki mejne enote polkovnika Jožeta BREČETA so bili en mesec v Podolševi, kjer so popravljali cesto Podolševa—Crna na Koroškem. Pretekla zima, zlasti pa letošnje deževno vreme je cesto zelo poškodovalo. Cesta je turistično zanimiva in povezuje Logarsko dolino s Koroško, obenem pa je speljana tako, da z manjšimi odcepi odpira pot osamljenim višinskim kmetijam. Da je cesta dobro popravljena, gre priznanje JLA, oziroma komandi mejne enote, ki zmeraj priskoči na pomoč, kadar je potrebno.

Pred kratkim je bil pri Strelcu v Podolševi sestanek, ki so se ga udeležili predstavniki JLA, PTT UJV iz Celja, Gorske reševalne službe, Planinskega in Turističnega društva ter Krajevne skupnosti Solčave zaradi napeljave telefonske linije s katero bi se vključile pekaterne kmetije v telefonsko omrežje, saj pričakujemo, da bo v prihodnjem letu dokončana avtomatizacija telefonskega omrežja v Gornjesavinjski dolini. Na sestanku je bilo dogovorjeno, da se čimprej izdela načrt in predračun za napeljavo telefonske linije v Podolše-



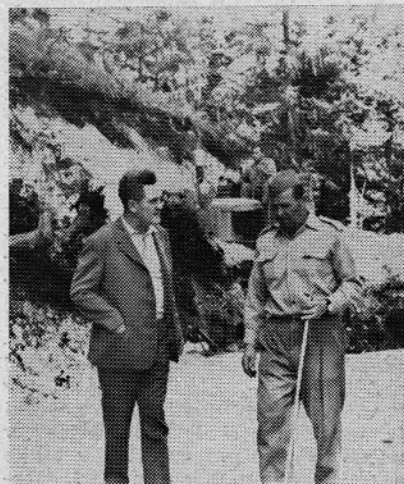
Gradbena in očiščevalna dela na cesti so bila precejšnjega obsega

STROKOVNA RAZPRAVA NA VISOKEM NIVOJU



Pred kratkim so GLIN obiskali gozdarski strokovnjaki iz fakultete in inštituta za gozdarstvo. V skupini je bila poleg inž. KUDRA, predstojnika fakultete za gozdarstvo, še vrsta uglednih strokovnjakov s tega področja.

Beseda je tekla o problematiki načina sečnje na območju Grohata. Zankrat je predel Grohata za širšo gozdno eksploatacijo še zaprt. Razprava je bila zelo živahna. Glede na to, da je potekala na 1300 metrov nadmorske višine, lahko pričakujemo, da je bila uspešna.



Načelnik oddelka za gospodarstvo in finance SO Mozirje Hinko COP v razgovoru z vodjem gradbenih del na cesti — zastavnikom Milanom ZEČEVIČEM

vo. Upamo, da bo ta zamisel izvršena, saj so zaradi dolge zime in obilice snega prav taki predeli nujno potrebni telefona, da so ljudje povezani z dolino, kadar potrebujejo zdravnika, živinozdravnika ter pri drugih nesrečah, ki se v gorskem svetu rade dogajajo.

Prisrčno srečanje

Ob dnevu vstaje je Klub zgornjesavinjskih študentov organiziral pohod na Smrekovec. Udeleženci pohoda so se na cilju pri Domu na Smrekovcu srečali s študenti Koroške. Srečanje je bilo zelo prisrčno. Po napeti nogometni tekmi med moštvoma obeh klubov (zaslužno so zmagali Korošci z 2:1) so se zbrali ob tabornem ognju in pozno v noč prepevali partizanske in narodne pesmi.

Predstavniki klubov so se domenili, da bodo podobna srečanja še organizirali.

Pepi MIKLAVC

Težave z elektriko

Na konferenci Krajevne organizacije SZDL v Lučah so prebivalci razprijavljali o vrsti problemov, ki tajejo Lučane in prebivalce okoliških zaselkov. Med ostalim so tudi razpravljali o vzrokih za slabo napetost električnega toka. Oglasi se eden izmed razpravljalcev in pravi: »V Lučah tako močno niha napetost električne energije, da včasih še tranzistor preneha igrati.«

VISOKA OBLETNICA REČIŠKIH GASILCEV

GASILSKO DRUŠTVO REČICA OB SAVINJI PRAZNOVALO 90 LET OBSTOJA

V zadnjih letih smo imeli priložnost čitati v naših časopisih, da so nekatera gasilska društva v Sloveniji praznovala 100-letnico svojega obstoja. Naj naštejemo samo nekatera: Metlika, Ptuj, Maribor, Celje, Ljubljana, Laško in druga. Gasilska društva v občini Mozirje so bila ustanovljena nekoliko kasneje. Najstarejše med njimi je GD Rečica ob Savinji, ki je praznovalo v nedeljo, 23. julija tega leta, svojo 90. obletnico. Praznovanje je bilo dokaj slovesno.

Že v soboto zvečer je bila skupna mokra vaja s sosednimi gasilskimi društvi v počastitev tega praznovanja. V nedeljo pa so se ob 14. uri začeli zbirati gasilci drugih društev pred gasilskim domom. V povorki je sodelovalo okoli 150 gasilcev v uniformah, 14 praporov, prav toliko gasilskih avtomobilov in štiri desetine pionirjev. Na prvem vozu s konjsko vprego je bila stara brizgalna na ročno črpanje vode, na naslednjem vozu stara motorna brizgalna »Rosenbauer« in končno tudi nova motorna brizgalna iste znamke. Zanimivo pri tem je bilo to, da so bili vsi gasilci pri konjskih vpregah oblečeni v stare plave gasilske uniforme z gasilskimi pasovi in sekirami. Na slavnostnem prostoru je navzoče goste in ostale udeležence pozdravil predsednik društva Franc Zvir. Član upravnega odbora Jože Petrin je prečital nato kroniko društva, ki je zajela vse važnejše do-

godke društva v času od ustanovitve. Zastopnik SO Mozirje Franc MIKLAVC je pozdravil prisotne in čestital društvu k tako visokemu jubileju. Na kratko je orisal pomembnost gasilskih organizacij v naši družbi, zlasti pa nesebičnost in humanost gasilcev pri njihovem poslanstvu. Nato je spregovoril predsednik obč. gasilske zveze, ki je na kratko orisal razvoj gasilstva na Slovenskem. Povedal je, da so nekatera gasilska društva v Sloveniji že v zadnjih letih praznovala 100-letnico svojega obstoja. To pomeni, da stopa gasilstvo na Slovenskem že v drugo stoletje. Kot najstarejše v občini pa je Gasilsko društvo Rečica ob Savinji. Izrazil je mnenje, da to ni samo praznik gasilskega društva Re-

čica ob Savinji, marveč vseh društev in vseh gasilcev v občini. Ob koncu je izrekel čestitke ob 90-letnem jubileju z željo, da bi bilo društvo tudi v bodoče tako agilno in delavno kot doslej. Zastopnik SO Mozirje je nato predal svojemu namenu novo motorno brizgalno »Rosenbauer« in zaželel, da bi bila nova motorna brizgalna dobro vzdrževana in čim manj uporabljena. Predsednik Obč. gasilske zveze Mozirje je podelil nekaj gasilskih odlikovanj in značk za dolgoletno službovanje posameznim gasilcem. Zastopnik SO Mozirje in predsednik občinske zveze sta pripela na društveni prapor spominska traka ob 90-letnici društva. Po zaključnem sporedu je bila prosta zabava. H. F.

Zadovoljni skorajda v vsem

V Gornjem gradu se mi je ponudila priložnost, da povedem razgovor z Borisem POLIČEM iz Reke in njegovo družino. Poličevi že tretje leto zapovrstjo koristijo letni odih v naših krajih. Dvakrat so bili v Gornjem gradu, letos pa letujejo v Lučah.

Na vprašanje, kako, da so izbrali za kraj oddiha prav Gornjesavinjsko, so mi dejali, da zaradi tega, ker je tu izredno lepo, prijeten

zrak, mir in gostoljubni ljudje. »Po prvem in drugem letovanju v Gornjem gradu smo se izredno ugodno počutili. Po svoje je bilo kot doma. K temu je v precejšnji meri doprineslo vodstvo gostišča »TURIST-Menina«. Tako smo letos prišli v Luče. Mislim, da bomo tu tudi prihodnje leto.« Tako je v nekaj besedah povedal Boris POLIČ, ki je sicer zaposlen na enem izmed vodilnih mest v ladjedelnici »3 MAJ« iz Reke.

V nadaljevanju pogovora je POLIČ posređoval vtise z letošnjega letovanja. Tudi za Luče je bilo precej pohvalnih besed. Po njegovem mnenju so samo še nekatere malenkosti, ki jih je potrebno še urediti, da se bo gost pri nas res počutil tako, kot si to želijo gostje in tudi mi domačini. Priporoča, da bi Rečane v Lučah prevzelo na hrano in v preskrbo še kakšno drugo gostinsko podjetje, tako družbeno kot privatno. Njegova velika želja pa je, da očuvamo v dolini mir, ker so le tako ustvarjeni pogoji za dobro zdravljenje živcev, ki se tekom leta ob naporu delu kar precej zrahljajo.

ZA OČUVANJE LOGARSKÉ DOLINE

Podjetje za urejanje hudournikov iz Ljubljane bo v letošnjem letu reguliralo nadaljnjih 600 m Savinje v Logarski dolini. Na tem odseku gradijo nov most na republiški cesti višje od Logarja. Delavci grade most v zelo težkih pogojih, saj talna voda po-

vroča velike težave pri gradnji temeljev za most. Predračun za izgraditev mostu znaša 70 milijonov Sdin, kar pa ne bo dovolj zaradi nepredvidenih težav, ki so pri gradnji nastopile. Sredstva za ta most je dal Cestni sklad SR Slovenije.



Urejanje hudournika v Logarski dolini. Dela potekajo pod težkimi pogoji, saj izvajalcem zelo nagaja talna voda in struktura tal

Nov mladinski aktiv

V nedeljo, 15. oktobra je bil sklican ustanovni sestanek aktiva Zveze mladine v »SMREKI« v Gornjem gradu. V podjetju, ki zaposluje že kar lepo število mladih ljudi so začutili potrebo po organiziranju mladih proizvajalcev. Pobuda je na splošno začudenje prišla iz vodstva podjetja, kar je v naši občini redke primer. Ta samoiniciativnost kaže, da bi moralo občinsko mladinsko vodstvo bolj spremljati dogodke v občini, zlasti v delovnih kolektivih, kjer je večje število mladih. Po drugi strani pa je ta pobuda, ki prihaja iz »SMREKE«, zgled za ostale kolektive.

POŽIG NA CITRIJI POD OLŠEVO

Jesen 1944 se je začela poslavljaljati. Porumenelo listje na drevju je že odpadalo in iz dneva v dan spreminjalo bujno sliko narave. Ljudje so hiteli pospravljati poljske pridelke in se pripravljati na zimo. Treba je bilo vsako zrnje in vse, kar je bilo užitega, skrbno spraviti pod streho, kajti lačnih ust je bilo vsak dan več. Nemška oblast je že zdavnaj ukinila za Solčavo vse živilske karte, ker je bila Solčava z okolico za Nemce »Banditen Dorf«. Ko pa je bila osvobojena Zgornja Savinjska dolina, je oskrba prebivalstva in partizanske vojske postala še težja. Bataljoni vzhodno koroškega odreda so bili redni gostje pri tamkajšnjih kmetih; saj so morali varovati »osvobojeno partizansko republiko Solčavo«. Tudi nemške hajke so bile pogoste in kadar so prišli Nemci iz Zelezne

Piše: ANTON IKOVIC

Kaple in Črne na Koroškem — pred osvoboditvijo Zgornje Savinjske doline pa tudi iz Luč, so klali prašiče, ovce in perutnino in se mastili kot sestradani volkovi ter s seboj odnesli kar se je dalo.

Bila je nedelja, 22. oktober 1944. Iz Črne na Koroškem se je vlekla dolga kolona Nemcev. Popoldan so prispeli do kmeta Bukovnika in Osojnika ter se tam utaborili. Oster nastop nemških oficirjev je takoj dal slutiti, da se pripravljajo nekaj hudega. Družino Ošep Ignaca, štiri odrasle in tri otroke so takoj potisnili v malo sobico »kamro«, Nemci pa so se namestili v ostalih sobah, tako da Osojnikovi niso imeli nikjer prostora za kuhanje. Nemci so takoj začeli klati cvce in perutnino. Pekli in kuhali so si na treh krajih. Nihče od domačih pa ni smel daleč od hiše, le oče Nace si je krajšal čas in skrbi v drvarnici; cepil je drva in jih pripravljajal za zimo. Nemci pa so hodili med tem v patrolje in zasede.

22. oktobra sta prišla od kmeta Havdeja dva partizana iz 3. bataljona vzhodno koroškega odreda. Bilo je okrog 3 ure popoldan, ko sta se oglasila pri kmetu Majdaču in prosila za hrano. Gospodinja Mihaela ju je takoj opozorila na nevarnost pred Nemci, a nista vzela opozorila resno. Gospodinja jima je prinesla na mizo jesti in med tem, ko sta jedla, je prihitela v sobo hčerka Pavla in zavpila: »Bežita, Nemci gredo!« Tudi temu opozorilu nista verjela. Ko sta pojedla sta odšla pred hišo in zagledala pri sosedu Martincu Nemce. Sosedova hiša je bila v neposredni bližini. Tudi Majdačeva hiša je bila že obkoljena. Partizana sta skočila na gornjo stran hiše. Tedaj so ju Nemci opazili in užgali nanju. Eden, ki je bil ranjen, je padel na Martinčevi njivi, drugi pa je skočil na spodnjo

stran hiše, preskočil plot proti križu (znamenju). Nемец, ki je stal pri vogalu Štiftarjevega hleva, je partizana dobro videl; pomeril je in sprožil, partizan pa se je zadet potočil za znamenje. Nemci so ga zavlekli čez pot do Štiftarjeve meje, ga sezuli, mu vzeli puško in ga pustili. Nato so vdrli v hišo in iskali partizane, ter zahtevali od gospodinje, da pove, kje so ostali partizani. Gospodinja Mihaela, okoli katere se je stiskalo sedem otrok od 2 do 14 let, je dejala, da sta bila samo dva in da sta odšla. Odgovor jih ni zadovoljil, zato so preiskali še hlev, kjer so našli dve odeji zakopani v senu, nekaj ostanikov angleških cigaret in nekaj papirja.

Pri Majdaču, Martincu in Štiftarju so Nemci ostali dva dni, vse do 24. oktobra zvečer. Okrog 10. ure zvečer je nastalo vpitje pri sosedih in okoli hiše — začeli so izganjati ljudi iz hiš. Izgnali so tudi osem članov Majdačeve družine (dvanajstletni sin Andrej in oče Jože pa sta pobegnila še pred prihodom Nemcev). Tudi Martinčevi so razen Gabriele in njenega sina Jožeta, ki so ju dobili pri sosedu Štiftarju, vsi pobegnili. Doma je moralo zapustiti tudi šest Štiftarjevih otrok z materjo (najmlajša je bila stara tri mesece).

Od Majdača so odgnali štiri vole, štiri krave in nekaj telet, prašiče pa so poklali in naložili na vozove. Ker pa Nemci niso znali sami pripraviti vprege volov, je morala to storiti gospodinja. Pobrali so tako rekoč vse. Pri Martincu in Štiftarju pa so krave ušle, kot bi slutile, da ne smejo z Nemci.

Ko se je dolga kolona izgnancev pomikala v temi proti Prodnikovi kmetiji se je v gozdu med vpitjem Nemcev nad brezdomci, jokom otrok in mater in mukanjem živine posre-

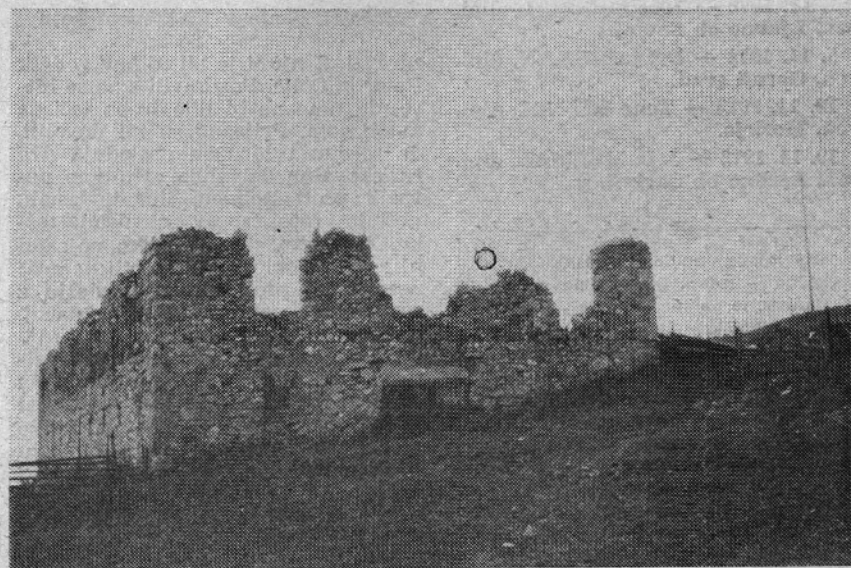
čilo Martinčevi Gabrieli, da je s sinom pobegnila iz kolone. Ostale so okrog polnoči prignali na Prod, jih strpali v majhno sobo, domačim pa povedali, da bodo tudi oni morali z njimi. Tedaj je nastal v hiši zopet jok. Okoli matere Resnik Marije se je stiskalo osem malih otrok z najmlajšo 13 mesecev staro Jožico, ki so z jokom prosili krute Nemce, naj jih pustijo doma. Niti jok otrok in neseče matere ni omeščal brezsrčnih nemških oficirjev: »Povelje je povelje!« je dejal eden izmed oficirjev in še ozmerjal ostale otroke in matere, ki so se jokale in prosile.

K Osojnikovemu četu Nacetu je pristopil nemški oficir in mu v nemščini dejal: »Oče, nehaite cepiti drva, dovolj jih imate za to zimo!« Nace, ki je bil v I. svetovni vojni avstrijski vojak, je kaj dobro obvladal tudi nemščino, zato je tudi takoj spoznal, da se za tem ukazom skriva nekaj hudega. Pustil je delo in odšel v sobo k družini in ji zaupal zlo slutnjo.

Ko je sonce zatonilo za hribi in je v dolino legel mrak, je pri kmetu Ravničarju in Ramšaku nad vasjo Solčava, švignil v nebo rdeči plamen, ki je daleč naokoli oznanjal najstrašnejšo noč v zgodovini Solčave. Kmalu za tem je ogromni plamen osvetlil okolico Solčave — začela je goreti tudi vas. Nemci pa so s prsti zmago-slavno kazali na vas in se norčevali: »Poglejte, kako gori banditovska vas!« Bili so prepričani, da so s tem zločinom nad prebivalstvom zatrli in uničili partizanski pokret in zavest ljudi.

Pozno ponoči so Nemci še zažgali poslopja pri Majdaču, Martincu in Štiftarju. Noč pa je domačinom minila brez spanja in v žalosti.

(Nadaljevanje v naslednji številki)



Požgani hlev Resnik Jožeta p. d. Prodnik. To je bil največji hlev na območju Solčave, saj je dolg 40 m in 16 m širok

Angleški raziskovalci v Logarski dolini

Marsikdo je meseca avgusta srečal v Logarski dolini ali pa kje v okolici skupino ljudi, ki so bili dokaj čudno opravljeni, skoraj vsi pegasti in rdečih las. Kdor pozna značilnosti Angležev, mu ni treba, da bi jih poprej videl, ampak jih po teh značilnostih običajno lahko prepozna za ljudi z otoka, kot jih včasih tudi imenujemo. Ti Angleži so bili člani raziskovalne ustanove Brathay Explor-



Del tabora angleških raziskovalcev

DEŽURNE SLUŽBE V OBČINI

ZDRAVNIK:

Od 23. 10. 1972 od 7. ure do 30. 10. 1972 do 7. ure — dr. Ivan BUT, Mozirje;

Od 30. 10. 1972 od 7. ure do 6. 11. 1972 do 7. ure — dr. Franc ŠIRKO, Mozirje.

Od 6. 11. 1972 od 7. ure do 13. 11. 1972 do 7. ure — dr. Franc URLEP, Gornji grad.

Od 13. 11. 1972 od 7. ure do 20. 11. 1972 do 7. ure — dr. Franc KOCUTAR, Ljubno ob Savinji.

ZIVINOZDRAVNIK:

29. 10. 1972 — Tone RESNIK, dipl. vet., Mozirje;

1. 11. 1972 — Jože MERMAL, dipl. vet., Ljubno ob Savinji;

5. 11. 1972 — Drago LUKAN, dipl. vet., Gornji grad.

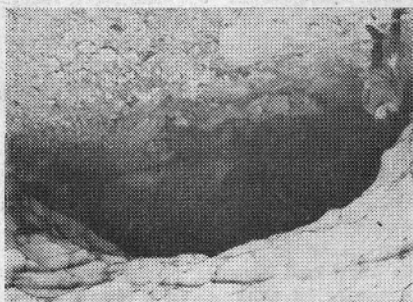
12. 11. 1972 — Tone RESNIK, dipl. vet., Mozirje.

19. 11. 1972 — Jože MERMAL, dipl. vet., Ljubno ob Savinji.

»Savinjske novice izhajajo mesečno — izdaja SO in delovne organizacije občine Mozirje — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Hubert HERCEK — Uredništvo in uprava: Mozirje 175, tel. Mozirje 83040 in 83030 — Ziro račun pri SDK eksp. Mozirje št. 5076-637-56 — Savinjske novice glasilo SO Mozirje — Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do petindvajsetega v mesecu — Tisk in klišeji: AERO kemična in grafična industrija Celje

ration Group. Ta organizacija prireja svoje raziskovalne tabore ne le v Jugoslaviji, ampak tudi na Islandiji, Norveškem, v Grčiji in Tuniziji. K nam prihajajo že več let zaporedoma. Sicer pa njihova dejavnost sega že v leto 1932, ko so pri nas bili raziskovalci Le Play Society, ki pa je propadla. Njeno delo sedaj nadaljuje Brathay Exploration Group. Letos je prispelo v Logarsko dolino 19 raziskovalcev, ki sta jim pomagala dva naša vodnika. Zanimali so se predvsem za družbeno geografijo, botaniko in zoologijo ter tehniko. Geografi so imeli vprašalnike in so jih izpolnili pri istih kmetih kot njihovi predhodniki, da bi ugotovili spremembe v njihovem načinu življenja. Biologom dela ni bilo treba iskati, saj so imeli povsod dovolj žuželk in zanimivih rož. Tehniki pa so po dolgem in počez z angleško natančnostjo premerili Kočnarjevo žago, ki so ker je bil v času prve ekspedicije jo imenovali žaga-mlin. To pa zato, ker je bil v času prve ekspedicije tam mlin in jim njihova doslednost ni dovolila zamolčati mlina.

Ko sem zvedel za angleške raziskovalce, sem jih nameraval obiskati v njihovem taboru poleg doma sester Logar. V Solčavi sem izstopil iz avtobusa in se peš napotil v Logarsko. Komaj sem si oprtal nahrbtnik, sem zagledal skupino ljudi, ki je hitela proti avtobusu. Bili so Angleži, tako očitno, da jih ni bilo moč



Začetek škafo v Matkovem kotu

zgrešiti. Z njimi je bil njihov vodnik Peter iz Celja. Pozdravili smo se hitro, da nam ne bi bilo treba teči za avtobusom. Prijazno so mi dovolili, da se jim pridružim naslednja dva raziskovalna delavnika. Ko smo pešačili proti Robanu, jim je kmalu postalo vroče, čeprav pot ni bila težka. A precej sem si lahko pojasnil njihovo zasoplost. Vsi so bili namreč zavarovani proti mrazu in dežju z različnimi nepropustnimi oblačili. Najbolj nenavaden med njimi je bil Edvard. Je član nekega raziskovalnega inštituta v Angliji, zanimal pa se je za žuželke in izvire. Spominjal je na metularja, ki smo ga lahko gledali na divjem zahodu v filmu Vinetou. S seboj je imel dve mreži za žuželke, torbo, obut je bil v prevelike škornje in oblečen v nekoliko raztrgano obleko.

Povedal mi je, da bo ob odhodu vrgel obleko proč in bo s sabo vzel žuželke, rože in drug material, ki si

ga bo nabral, ker za oboje ne bi bilo dovolj prostora. Ta dan smo bili namenjeni h kmetu Robanu, da bi zvedeli kaj več o njegovem gospodarstvu. Naši geografi so vestno izpolnili vprašalnike. Delo je vodil David Boardman, ki je bil tudi vodja celotne odprave. Roban je bil vesel, da smo se lahko dobro sporazumeli, saj je moral lansko leto skupini brez tolmača vse narisati in razložiti z rokami. V neuradnem delu pogovora nam je povedal več lovskih in drugih življenjskih zgodb. Pokazal nam je svojo lovsko sobo z največjo trofejo, kožo medveda, ki ga je sam ustrelil. Najbolj smo se razveselili domačega kruha in meda ter toplega mleka, ki se je za razliko od mleka v prahu vsem pošteno prilagelo.

Naslednjega dne smo odšli v Matkov kot. Ker sta dva izmed nas, Edward z vso svojo opremo in Pat malce zaostajala, nam ostalim pa se je mudilo fotografirati čudoviti Matkov kot, obsijan z jutranjim soncem, smo se nehote razšli. Zaman smo ju kasneje iskali. Morda ju niti ne bi, a nosila sta našo hrano. Kljub vsemu smo se odločili, da nadaljujemo pot do konca Matkove doline. Naš cilj je bil Škof. Nekako težko smo hodili zaradi lakote. Celo divja skalnata okolica, polna potekajoče erozije, ni bila mnogo zanimiva. Malce izpod Škafa smo srečali naša tovariša s hrano. Lahko si predstavljate našo oživitvev. Zadnji naskok na Škof je bil bolj vesel. Res smo ga dolgo iskali, a ko smo ga našli, je bil veličasten. Velika luknja v snegu in velik predor pod snegom, ki ga je izdolbla voda.

Pot do našega tabora nam je ob kramljanju in ne preveč lačnih želodcih prijetno minila. Zvečer smo se pristrčno poslovili in prav žal mi je bilo, da nisem mogel, kljub njihovu povabilu, ostati še dlje.

Lojze Kokovnik

POSVETOVANJE V NAZARJAH

Pred kratkim je bila v Nazarjah konferenca predstavnikov podpisnic samoupravnih sporazumov.

Beseda je tekla o delu po zahtevi Skupščine SR Slovenije, da se morajo samoupravni sporazumi uskladiti med seboj. Ugotovljeno je bilo, da smo na tem področju že dosegli uspehe, vendar je treba nekatere stvari še uskladiti, druge pa točneje opredeliti.

Primerjave samoupravnih sporazumov tudi govore, da spada samoupravni sporazum lesne industrije med tiste sporazume, ki ne bo doživel bistvenih sprememb.

Po konferenci so si udeleženci konference ogledali lesnoindustrijski del podjetja v Nazarjah. Vsi so se pohvalno izrazili o podjetju »GLIN«, ki se zadnjih nekaj let na vseh področjih zelo hitro razvija.